

SAADET
PARTİSİ
saadet.org.tr

GENEL MERKEZ
MAHALLİ İDARELER BAŞKANLIĞI

---

100 SORUDA
YEREL YÖNETİMLER

İÇİNDEKİLER

SORU	KONU	SAYFA
BELEDİYE		
1	Belediye Nedir?	15
2	Belediyeler Hangi Kanunlarla İdare Edilmektedir?	15
3	Belediyenin Görev ve Sorumlulukları Nelerdir?	17
4	Belediyenin Yetki ve İmtiyazları Nelerdir?	18
5	Belediyeye Tanınan Muafiyetler Nelerdir?	20
BELEDİYE BAŞKANI		
6	Belediye Başkanının Görev ve Yetkileri Nelerdir?	21
7	Belediyelerin Stratejik Planları ve Performans Programlarını Kim Hazırlar ve Nereye Sunar?	22
8	Belediye Başkanlarının Görevi Hangi Durumlarda ve Nasıl Sona Erer?	23
BELEDİYE MECLİSİ		
9	Belediye Meclisi Neyi İfade Eder? Ne Şekilde Teşekkül Eder?	24
10	Belediye Meclisinin Görev ve Yetkileri Nelerdir?	24

11	Belediye Meclisi Ne Zaman Toplanır, Ne Zaman Çalışmalarına Ara Verebilir, Ne Kadar Tatil Kararı Alabilir?	27
12	Bütçe Görüşmesine Rastlayan Toplantı Süresi Kaç Gündür?	27
13	Meclis Sürekli Toplanılan Yer Dışında Toplanabilir mi?	27
14	Belediye Meclisinin Gündemi Nasıl Belirlenir? Gündem Nasıl Duyurulur?	27

15	Belediye Meclisi Toplantı ve Karar Yeter Sayısı Nasıl Belirlenir? Oylamada Eşitlik Halinde Ne Olur?	28
16	Meclisin Kararları Nasıl Kesinleşir?	28
17	Başkan ve Meclis Üyeleri Hangi Toplantılara Katılamazlar?	29
18	Belediye Meclislerinde İhtisas Komisyonları Kaç Kişiden Oluşur? Komisyonlara Havale Edilen İşler Kaç Günde Sonuçlandırılır?	29
19	Denetim Komisyonu Ne Amaçla ve Ne Şekilde Teşekkül Eder?	29
20	Belediye Meclisi Üyeleri Belediyenin Çalışmaları Hakkında Nasıl Bilgi Elde Edebilir?	30
21	Başkan ve Meclis Üyelerinin Yükümlülükleri Nelerdir?	30
22	Belediye Meclis Üyeliği Nasıl Sona Erer?	31
23	Belediye Meclisi Nasıl Fesholur?	31

24	Feshedilen Meclisin Görevleri Nasıl Yerine Getirilir?	32
25	Belediye Meclis Üyelerinin Huzur ve İzin Hakkı Nasıl Sağlanır?	32
26	Belediye Encümeni Nasıl ve Kimlerden Oluşur?	33
27	Encümenin Görev ve Yetkileri Nelerdir?	34
28	Belediye Encümeni Ne Zaman, En Az Kaç Kişiyle Toplanır?	35
29	Encümenlere Verilen Huzur Hakkı Nasıl Tespit Edilir?	36
30	Belediyelerde Norm Kadro ve Personel İstihdamı Nasıl Sağlanır?	37
31	Belediyelerde Faaliyet Raporu Hangi Tarihte Sunulur, Nereye Bildirilir?	38

32	Belediyelerin Gelirleri Nelerdir?	38
33	Belediyelerin Giderleri Nelerdir?	39
34	Belediye Bütçesi Nasıl Hazırlanır ve Onaylanır?	41
35	Belediye Bütçe Kesin Hesabı Ne Zaman Görüşülür ve Karara Bağlanır?	41
36	Belediyelerde Hangi Esas ve Usullere Göre Borçlanma Sağlanır?	42
37	Belediyeler Arsa ve Konut Üretim Bunları Satabilir mi?	43

38	Belediyeler Şirket ve İşletme Tesisi Kurabilir mi?	44
39	Belediyelerin, Kentsel Dönüşüm ve Gelişim Alanı Düzenleme Yetkileri Var mıdır? Varsa Kaç Hektarlık Alanda Nasıl Düzenleme Yapabilirler?	44
40	Hangi Yerler Belediyenin Tasarrufundadır?	45
41	Cadde, Sokak, Bulvar vb. Yerlerin Ad Değişikliği Nasıl Sağlanır ve Yürürlüğe Girer?	46
BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ		
42	Büyükşehir Belediyesi Nedir?	47
43	Büyükşehir Belediyesinin Görev, Yetki ve Sorumlulukları Nelerdir?	47
44	Büyükşehir Belediyesinin Yetkileri ve İmtiyazları Nelerdir?	53
45	Büyükşehir Belediyesinin Organları Nelerdir ?	54
46	Büyükşehir Belediye Meclisi Kimlerden Oluşur?	54
47	Büyükşehir Belediye Meclisi Ne Zaman Toplanır?	55

48	Büyükşehir Belediye Meclisinin Kararları Nasıl Kesinleşir?	55
49	Büyükşehir Belediyesi, İhtisas Komisyonları Nasıl Oluşturulur?	56
50	İhtisas Komisyonları Havale Edilen Konuları Ne Kadar Sürede Sonuçlandırır?	57
51	Büyükşehir Belediye Encümeni Kimlerden Oluşur?	57
52	Büyükşehir Belediye Başkanın Temsil Durumu Nedir? Başkan Vekili Nasıl Belirlenir?	57
53	Büyükşehir Belediye Başkanının Görev ve Yetkileri Nelerdir?	58
54	Büyükşehir Belediye Başkanlığı, İlçe ve İlk Kademe Belediye Başkanlığı Nasıl Sona Erer?	60
55	Büyükşehir Belediyelerinde Danışman İstihdam Edilebilir mi?	60
56	Büyükşehir Belediyeleri Hangi Teşkilatlardan Oluşur?	61
57	Büyükşehir Belediyelerinde Personel İstihdamı Nasıl Sağlanır?	61
58	Büyükşehir Belediyelerinin Gelirleri Nelerdir?	61
59	Büyükşehir Belediyelerinin Giderleri Nelerdir?	63
60	Büyükşehir Belediye Bütçesi Nasıl Sunulur ve Kabul Edilir?	65
61	Büyükşehir Belediyeleri Şirket Kurabilir mi?	66

62	Büyükşehir Belediyeleri Kendi Mülkiyeti ve Tasarrufundaki İşletmeleri Kurdukları Şirketlere Devredebilirler mi? Devrederlerse Ne Kadarını Devredebilirler?	66
63	Büyükşehir Belediyeleri Özürlülerle İlgili Birim Oluşturabilir mi?	67
64	Büyükşehir Belediyelerinin Sınırlarına Giren Birleşme veya Katılma Durumunda Belediyelerin Yürütmekte Olduğu Hizmetlerle İlgili Nasıl Bir İşlem Yapılır?	67
65	Büyükşehir Belediyesi Kanununa Göre Büyükşehirlerin Sınırları Nasıl Tespit Edilmiştir?	70
66	Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Hakkında Kanunun Uygulamasında Hangi Kurumlar Yetkilidir?	72
67	6306 Sayılı Kanun Kapsamındaki Proje ve Uygulamalar Süresince Her Türlü İmar ve Yapılaşma İşlemlerini Geçici Olarak Durdurabilir mi?	72
68	6306 Sayılı Kanunun Hükümleri Ne Zaman Yürürlüğe Girecektir?	73
69	İki Yıl İçinde Dönüşüm ve İyileştirme Uygulaması Başlatılmayan Taşınmazların Tahsisleri ve Devir İşlemleri Hakkında Nasıl Bir Uygulama Yapılır?	74

İL ÖZEL İDARESİ		
70	İl Özel İdaresi Hangi Kanuna Tabidir?	74
71	İl Özel İdaresinin Görev ve Sorumlulukları Nelerdir?	75

72	İl Özel İdaresinin Yetkileri ve İmtiyazları Nelerdir?	76
73	İl Özel İdaresine Tanınan Muafiyetler Nelerdir?	77
74	Valinin Görev ve Yetkileri Nelerdir?	78
75	İl Özel İdaresi Teşkilâtı Hangi Organlardan Oluşur?	79
76	Faaliyet Raporunu Kim Hazırlar ve İl Genel Meclisine Ne Zaman Sunar?	80
77	İl Özel İdaresinin Gelirleri Nelerdir?	81
78	İl Özel İdaresinin Giderleri Nelerdir?	81
79	İl Özel İdaresi Bütçesinin Hazırlanması ve Kabulü Nasıl Olur?	83
80	İl Özel İdaresinin Kesin Hesabı Meclise Ne Zaman Sunulur?	83
81	İl Özel İdaresi Tarafından Hangi Durumlarda Acil Durum Planlaması Yapılır?	84
İL GENEL MECLİSİ		
82	İl Genel Meclisi Kimlerden Oluşur?	85

83	İl Genel Meclisinin Görev ve Yetkileri Nelerdir?	85
84	İl Genel Meclisi Ne Zaman ve Nasıl Toplanır?	87
85	İl Genel Meclisi Gündemi Kim Tarafından Belirlenir?	88
86	İl Genel Meclisi Toplantı ve Karar Yeter Sayısı Ne Kadardır, Nasıl Belirlenir?	88
87	İl Genel Meclisi Kararları Nasıl Kesinleşir?	89
88	İl Genel Meclisi İhtisas Komisyonları Kimlerden ve Ne Şekilde Oluşur?	90

89	İl Genel Meclisi Denetim Komisyonu Kimlerden ve Nasıl Oluşur?	91
90	İl Genel Meclisinde Bilgi Edinme ve Denetim Yolları Nasıldır?	92
91	İl Genel Meclisi Üyelerinin Yükümlülükleri Nelerdir?	93
92	İl Genel Meclisi Üyeliği Nasıl Sona Erer?	93
93	İl Genel Meclisi Hangi Durumlarda Feshedilir?	94
94	İl Genel Meclisi Üyelerinin Huzur Hakları ve Diğer Sosyal Hakları Nasıl Sağlanır?	94
95	İl Daimi Encümeni Kimlerden Oluşur?	95

96	İl Daimi Encümenin Görev ve Yetkileri Nelerdir?	95
97	İl Daimi Encümeni Ne Zaman Toplanır? Karar Yeter Sayısı Ne Kadardır?	96
98	İl Daimi Encümen Üyelerine Verilecek Ödnek Nasıl Hesaplanır?	97
99	İl Genel Meclislerinin Borçlanma Yapma Yetkisi Var mıdır?	98
100	İl Daimi Encümeninin Ceza Verme Yetkisi Var mıdır?	100

ÖRNEK ÖNERGELER

ÖRNEK-1	ÖNERGE	101
ÖRNEK-2	SORU ÖNERGESİ	102
ÖRNEK-3	SORU ÖNERGESİ	103
ÖRNEK-4	SORU ÖNERGESİ	104

BU KİTAPÇIK, İL GENEL MECLİSİ VE BELEDİYE MECLİSİ ÜYELERİ İÇİN SAADET PARTİSİ GENEL MERKEZİ MAHALLİ İDARELER BAŞKANLIĞI TARAFINDAN HAZIRLANMIŞTIR.

(TEMMUZ 2012)

TAKDİM

Halkımıza tahakkümü değil hizmeti esas alan, daha yaşanabilir şehirler oluşturmayı hedef edinen, genel yönetimde olduğu gibi yerel yönetimlerde de insanı eksene alan, yerel yönetimlerde, **“asgari maliyet azami fayda”** prensibi çerçevesinde kaynakların verimli kullanılması, israfların ve rüşvetin önlenmesine büyük önem veren, kentlerimizde sosyal dokunun iyileştirilmesi ve geliştirilmesi, sosyal belediyeçilik anlayışının hayata geçirilmesi ve kentlerimizde yaşayan insanlarımızın kent’e aidiyet duygusunun geliştirilmesini amaç olarak kabul eden Saadet Partimiz, önümüzdeki Yerel Yönetimler Seçimlerine bu anlayışla hazırlanmaktadır.

Saadet Partisi, esas olarak yerel yönetimlere büyük önem vermekte ve ülkemizin kalkınmasının yerelden başlayarak ülke geneline yaygınlaştırılmasını savunmaktadır. Ülkemizde özellikle son 15 yıl içerisinde uygulanan yanlış ekonomik ve sosyal politikalar sonucu, bir çok ilimiz göç vermeye başlamış ya da kırsal kesimlerden kentlere göç artışı yoğunlaşmıştır. Nitekim, 2009-2011 yıllarında buldukları illeri terk eden insanlarımızın sayısı yaklaşık üç milyon civarındadır. Bu yüzden Anadolu’muzdaki birçok ilimizin milletvekili sayısı düşmüştür.

Büyük kentlerimiz cazip yatırımların merkezine alınarak, özellikle doğu ve güneydoğu Anadolu ile Doğu Karadeniz illerimizden bu kentlere yoğun göç olayı yaşanmıştır. Saadet Partisi olarak Yerel kalkınmanın ve yerinden yönetim anlayışının bu olguyu ortadan kaldıracığını veya en aza indirgeyeceği inancındayız.

Öte yandan; son yıllarda uygulanan politikalarla insan eksenli bir anlayış ortadan kaldırılarak rantı esas alan ve kentlerimizi ranta kurban eden bir anlayış hakim kılınmış ve kentlerimizin sosyal dokusu tahrip edilerek insanlarımız bir birinden kopuk hale getirilmiştir. Bu anlayış nedeniyledir ki toplumsal ahlak ve barış zedelenmiş ve kentlerimiz adeta suç merkezi haline getirilmiştir.

Saadet Partisi olarak, yukarıda belirtilen olumsuzlukların ortadan kaldırılması, yerinden yönetim ilkesinin hayata geçirilerek, yerel kalkınmanın hakim kılınması, insanlarımızın sorunlarını yerinden çözümülemesi, yerel yatırımların daha çabuk ve verimli bir biçimde gerçekleştirilmesi, uzun yıllardan beri ülkemizin iç barışını, güvenliğini ve kalkınmasını tehdit eden yerel ve bölgesel sorunların üzerinde en çok durulması gereken konuların başında geldiği inancını taşımaktayız.

Öte yandan; yerel ve kentsel sorunların bir bütün olarak ele alınıp, rantsal kaygılardan uzak, insanı eksene alan bir anlayışla çözümlenmesi için önemli projeler hazırlanması hususunda Saadet Partimiz geçmişte olduğu gibi bu dönemde de yoğun bir çaba ve çalışmanın içerisinde girmiş bulunmaktadır. Bu vesileyle tüm Teşkilat mensuplarımıza çalışmalarında üstün muvaffakiyetler dilerim.

Prof. Dr.Mustafa KAMALAK
Genel Başkan

ÖNSÖZ

Milli Görüş hareketi tarih sahnesine çıktığı 1969'dan bugüne bütün insanların saadeti için çalışmayı en önemli insanlık görevi saymış ve daima iyinin, doğrunun, faydalının ve adil olanın yanında yer almayı kendisine temel dustur edinmiştir.

Yerel yönetimler, belli bir coğrafi alan üzerinde yaşayan yerel topluluk üyelerinin kendi ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla, ekonomik, sosyal, kültürel zenginliğe ve refaha ilişkin yerel hizmetleri genel yetkiyle, kendi sorumluluğu doğrultusunda yerine getiren, işleyişinde açıklığı, şeffaflığı, halkın yönetime katılımı gibi ilkeleri hayata geçiren, yetkilerin yerel halka en yakın yönetim birimince kullanıldığı, **kamu tüzel kişiliğine sahip, özerk**, kuruluşlardır.

Ülkemizde, yerel yönetimlerin tarihi Osmanlıların son dönemlerine rastlamaktadır. 1850'den itibaren Osmanlı devletinde yerel yönetimler modern devlet yapısına uygun olarak oluşturulmaya başlanmıştır. Cumhuriyetin kurulmasıyla birlikte, idari yapıdaki değişikliğe paralel olarak yerel yönetimlerde de bir takım yeni gelişmeler yaşanmıştır.

Ülkemizde, Refah Partisi ile birlikte yerel yönetim anlayışında köklü değişimler müşahade edilmeye başlamıştır. **Milli Görüş Belediyeciliği** olarak tarif edilen bu yerel yönetim anlayışı ile buyurgan devlet anlayışı yerine tabiri caiz ise Garson devlet anlayışı hakim kılınmıştır. Bu anlayış nedeniyledir ki 1995 Genel seçimlerinde halkımız büyük bir teveccüh göstererek Refah Partisini birinci parti yapmıştır.

Halen uygulanan Milli Görüş belediyecilik anlayışı ile şehirlerimiz daha yaşanabilir hale getirilmiştir. Belediyelerin mali imkanları kısıtlı olmasına rağmen Milli Görüş Lideri Merhum Prof. Dr. Necmettin Erbakan hocamızın deyişi ile

“İnanç Tekeden Süt Çıkarır” sözü gerçeğe dönüştürülerek destanlar yazılmıştır.

Milli Görüş Belediyeciliği ile; İş ehline verilmiş, emanet edilen paraya ve belediye mülküne, ‘yetim malına sahip çıkar gibi sahip çıkılmış,

Hizmette partizanlık yapılmamış, İsraf edilmemiş, Belediyelerin kapısı herkese açık tutulmuş, rüşvetin önü kesilmiş ve herkese adalet gözetilmiş, Hizmetlerde her işi kaliteli, hızlı, doğru ve estetik biçimde yapmak esas alınmış ve hepsinden önemlisi de Önce ahlak ve maneviyat prensibi hakim kılınmıştır.

Bu günkü AKP zihniyeti ile Yerel yönetimler anlayışı değiştirilerek şekilcilik ve rant ön plana çıkartılmıştır. Bu gün Şehirlerimiz adeta ranta kurban edilmiştir.

Yerel Yönetimlerde, daha yaşanabilir ve kendi medeniyet değerlerimize uygun şehirler meydana getirmeyi hedefleyen Saadet Partimizin bu hedefleri gerçekleştirebilmesi için öncelikle teşkilat mensuplarının yerel yönetimler hususunda tam ve kamil bir bilgiyle donatılması gerektiğinden hareketle bu kitapçık Mahalli İdareler başkanlığımızca hazırlanıp, teşkilatlarımızın ve ilgilenen diğer vatandaşlarımız için rehber olarak sunulmuştur.

Bu kitapçığımızın teşkilat mensuplarımızın yerel yönetimlerle alakalı çalışmalarında hayırlı hizmetlere vesile olması dileğiyle sevgi ve saygılarımı sunuyorum.

İlyas TONGUÇ
Genel Başkan Yardımcısı
Mahalli İdareler Başkanı

BELEDİYE

SORU 1 : Belediye Nedir?

CEVAP : 5393 sayılı Belediye Kanununun 3'üncü maddesine göre; Belde sakinlerinin mahallî müşterek nitelikteki ihtiyaçlarını karşılamak üzere kurulan ve karar organı seçmenler tarafından seçilerek oluşturulan, idarî ve malî özerliğe sahip kamu tüzel kişisini ifade eder. Belediyenin organları; Belediye meclisi, belediye encümeni ve belediye başkanı olmak üzere üç organı bulunmaktadır.

SORU 2 : Belediyeler Hangi Kanunlarla İdare Edilmektedir?

CEVAP : İl Belediyeleri öncelikle, 5393 sayılı Belediye kanununa tabi olarak faaliyetlerini yürütmekte olup, Büyükşehir Belediyeleri ise, 5216 sayılı kanuna tabi olarak görev yetki ve sorumluluklarını yerine getirmektedirler. Ayrıca aşağıda belirtilen kanunlar da belediyeleri direkt veya dolaylı olarak bağlamaktadır.

İLGİLİ KANUNLAR :

- 657 Devlet Memurları Kanunu
- 775 Gecekondu Kanunu
- 2380 Belediyelere ve İl Özel İdarelerine Genel Bütçe Vergi Gelirlerinden Pay Verilmesi Hakkında Kanun

- 2644 Tapu Kanunu
- 2942 Kamulaştırma Kanunu
- 2960 Boğaziçi Kanunu
- 2981 İmar ve Gecekondu Mevzuatına Aykırı Yapılara Uygulanacak Bazı İşlemler ve 6785 Sayılı İmar Kanununun 1. Maddesi Hakkındaki Kanun
  - 3004 Belediyelere ve İl Özel İdarelerine Genel Bütçe Vergi Gelirlerinden Pay Verilmesi Verilmesi Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun
    - 3194 İmar Kanunu
    - 3621 Kıyı Kanunu
    - 4123 Tabii Afet Nedeniyle Meydana Gelen Hasar ve Tahribata İlişkin Hizmetlerin Yürütülmesine Dair Kanun
      - 4734 Kamu İhale Kanunu
      - 4759 İller Bankası Kanunu
      - 5018 Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanunu
      - 5104 Sayılı Kuzey Ankara Girişi Kentsel Dönüşüm Projesi Kanunu
        - 5355 Mahallî İdare Birlikleri Kanunu
        - 5543 İskan Kanunu
        - 6306 Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Hakkında Kanun
          - 7269 Umumi Hayata Müessir Afetler Dolayısıyla Alınacak Tedbirlerle Yapılacak Yardımlara Dair Kanun

SORU 3 : Belediyenin Görev ve Sorumlulukları Nelerdir?

CEVAP : 5393 sayılı Belediye Kanunu Madde 14 : Belediye, mahallî müşterek nitelikte olmak şartıyla;

a) İmar, su ve kanalizasyon, ulaşım gibi kentsel alt yapı; coğrafi ve kent bilgi sistemleri; çevre ve çevre sağlığı, temizlik ve katı atık; zabıta, itfaiye, acil yardım, kurtarma ve ambulans; şehir içi trafik; defin ve mezarlıklar; ağaçlandırma, park ve yeşil alanlar; konut; kültür ve sanat, turizm ve tanıtım, gençlik ve spor; sosyal hizmet ve yardım, nikâh, meslek ve beceri kazandırma; ekonomi ve ticaretin geliştirilmesi hizmetlerini yapar veya yaptırır. Büyükşehir belediyeleri ile nüfusu 50.000'i geçen belediyeler, kadınlar ve çocuklar için koruma evleri açar.

b) Devlete ait okulların bakım ve onarımını yapabilir veya yaptırabilir. Araç-gereç ihtiyacını karşılayabilir. Sağlıkla ilgili her türlü tesisi açabilir ve işletebilir; kültür ve tabiat varlıkları ile tarihî dokunun ve kent tarihi bakımından önem taşıyan mekânların ve işlevlerinin korunmasını sağlayabilir; bu amaçla bakım ve onarımını yapabilir, korunması mümkün olmayanları aslına uygun olarak yeniden inşa edebilir. Gerektiğinde, öğrencilere, amatör spor kulüplerine malzeme verir ve gerekli desteği sağlar, her türlü amatör spor karşılaşmaları düzenler, yurt içi ve yurt dışı müsabakalarda üstün başarı gösteren veya derece alan sporculara belediye meclisi kararıyla ödül verebilir. Gıda bankacılığı yapabilir.

SORU 4: Belediyenin Yetki ve İmtiyazları Nelerdir?

CEVAP :

a) Belde sakinlerinin mahallî müşterek nitelikteki ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla her türlü faaliyet ve girişimde bulunmak.

b) Kanunların belediyeye verdiği yetki çerçevesinde yönetmelik çıkarmak, belediye yasakları koymak ve uygulamak, kanunlarda belirtilen cezaları vermek.

c) Gerçek ve tüzel kişilerin faaliyetleri ile ilgili olarak kanunlarda belirtilen izin veya ruhsatı vermek.

d) Özel kanunları gereğince belediyeye ait vergi, resim, harç, katkı ve katılma paylarının tarh, tahakkuk ve tahsilini yapmak; vergi, resim ve harç dışındaki özel hukuk hükümlerine göre tahsili gereken doğal gaz, su, atık su ve hizmet karşılığı alacakların tahsilini yapmak veya yaptırmak.

e) Müktesep haklar saklı kalmak üzere; içme, kullanma ve endüstri suyu sağlamak; atık su ve yağmur suyunun uzaklaştırılmasını sağlamak; bunlar için gerekli tesisleri kurmak, kurdurmak, işletmek ve işlettmek; kaynak sularını işletmek veya işlettmek.

f) Toplu taşıma yapmak; bu amaçla otobüs, deniz ve su ulaşım araçları, tünel, raylı sistem dâhil her türlü toplu taşıma sistemlerini kurmak, kurdurmak, işletmek ve işlettmek.

g) Katı atıkların toplanması, taşınması, ayrıştırılması, geri kazanımı, ortadan kaldırılması ve depolanması ile ilgili bütün hizmetleri yapmak ve yaptırmak.

h) Mahallî müşterek nitelikteki hizmetlerin yerine getirilmesi amacıyla, belediye ve mücavir alan sınırları içerisinde taşınmaz almak, kamulaştırmak, satmak, kiralamak veya kiraya vermek, trampa etmek, tahsis etmek, bunlar üzerinde sınırlı aynî hak tesis etmek.

i) Borç almak, bağış kabul etmek.

j) Toptancı ve perakendeci hâlleri, otobüs terminali, fuar alanı, mezbaha, ilgili mevzuata göre yat limanı ve iskele kurmak, kurdurmak, işletmek, işlettirmek veya bu yerlerin gerçek ve tüzel kişilerce açılmasına izin vermek.

k) Vergi, resim ve harçlar dışında kalan dava konusu uyuşmazlıkların anlaşmayla tasfiyesine karar vermek.

l) Gayrisihhî müesseseler ile umuma açık istirahat ve eğlence yerlerini ruhsatlandırmak ve denetlemek.

m) Beldede ekonomi ve ticaretin geliştirilmesi ve kayıt altına alınması amacıyla izinsiz satış yapan seyyar satıcıları faaliyetten men etmek, izinsiz satış yapan seyyar satıcıların faaliyetten men edilmesi sonucu, cezası ödenmeyerek iki gün içinde geri alınmayan gıda maddelerini gıda bankalarına, cezası ödenmeyerek otuz gün içinde geri alınmayan gıda dışı malları yoksullara vermek.

n) Reklam panoları ve tanıtıcı tabelalar konusunda standartlar getirmek.

o) Gayrisihhî işyerlerini, eğlence yerlerini, halk sağlığına ve çevreye etkisi olan diğer işyerlerini kentin belirli yerlerinde toplamak.

p) Kara, deniz, su ve demiryolu üzerinde işletilen her türlü servis ve toplu taşıma araçları ile taksi sayılarını, bilet ücret ve tarifelerini, zaman ve güzergâhlarını belirlemek; durak yerleri ile karayolu, yol, cadde, sokak, meydan ve benzeri yerler üzerinde araç park yerlerini tespit etmek ve işletmek, işlettirmek veya kiraya vermek; kanunların belediyelere verdiği trafik düzenlemesinin gerektirdiği bütün işleri yürütmek. Belediye, belde sakinlerinin belediye hizmetleriyle ilgili görüş ve düşüncelerini tespit etmek amacıyla kamuoyu yoklaması ve araştırması yapabilir. Belediyenin proje karşılığı borçlanma yoluyla elde ettiği gelirleri, şartlı bağışlar ve kamu hizmetlerinde kullanılan malları ile belediye tarafından tahsil edilen vergi, resim ve harç gelirleri haczedilemez.

SORU 5: Belediyeye Tanınan Muafiyetler Nelerdir?

CEVAP : 5393 sayılı Belediye Kanunu Madde 16 : Belediyenin kamu hizmetine ayrılan veya kamunun yararlanmasına açık, gelir getirmeyen taşınmazları ile bunların inşa ve kullanımları katma değer vergisi ile özel tüketim vergisi hariç her türlü vergi, resim, harç, katılma ve katkı paylarından muaftır.

BELEDİYE BAŞKANI

SORU 6 : Belediye Başkanının Görev ve Yetkileri Nelerdir?

CEVAP : 5393 sayılı Belediye Kanunu Madde 38 :

a) Belediye teşkilâtının en üst amiri olarak belediye teşkilâtını sevk ve idare etmek, belediyenin hak ve menfaatlerini korumak.

b) Belediyeyi stratejik plâna uygun olarak yönetmek, belediye idaresinin kurumsal stratejilerini oluşturmak, bu stratejilere uygun olarak bütçeyi, belediye faaliyetlerinin ve personelinin performans ölçütlerini hazırlamak ve uygulamak, izlemek ve değerlendirmek, bunlarla ilgili raporları meclise sunmak.

c) Belediyeyi Devlet dairelerinde ve törenlerde, davacı veya davalı olarak da yargı yerlerinde temsil etmek veya vekil tayin etmek.

d) Meclise ve encümene başkanlık etmek.

e) Belediyenin taşınır ve taşınmaz mallarını idare etmek.

f) Belediyenin gelir ve alacaklarını takip ve tahsil etmek.

g) Yetkili organların kararını almak şartıyla sözleşme yapmak.

h) Meclis ve encümen kararlarını uygulamak.

i) Bütçeyi uygulamak, bütçede meclis ve encümenin yetkisi dışındaki aktarmalara onay vermek.

j) Belediye personelini atamak.

k) Belediye ve bağlı kuruluşları ile işletmelerini denetlemek.

l) Şartsız bağışları kabul etmek.

m) Belde halkının huzur, esenlik, sağlık ve mutluluğu için gereken önlemleri almak.

n) Bütçede yoksul ve muhtaçlar için ayrılan ödeneği kullanmak, özörlölere yönelik hizmetleri yürötmek ve özörlölöler merkezini oluşturmak.

o) Temsil ve ağırlama giderleri için ayrılan ödeneğı kullanmak.

p) Kanunlarla belediyeye verilen ve belediye meclisi veya belediye encümeni kararını gerektirmeyen görevleri yapmak ve yetkileri kullanmak.

SORU 7 : Belediyelerin Stratejik Planları ve Performans Programlarını Kim Hazırlar ve Nereye Sunar?

CEVAP : 5393 sayılı Belediye Kanunu Madde 41 : Belediye başkanı, mahallî idareler genel seçimlerinden itibaren altı ay içinde; kalkınma plânı ve programı ile varsa bölge plânına uygun olarak stratejik plân ve ilgili olduğı yıl başından önce de yıllık performans programı hazırlayıp belediye meclisine sunar.

SORU 8 : Belediye Başkanlarının Görevi Hangi Durumlarda ve Nasıl Sona Erer?

CEVAP : 5393 sayılı Belediye Kanunu Madde 44 : Belediye başkanlığı, ölüm ve istifa hâllerinde kendiliğinden sona erer. Belediye başkanının;

a) Mazeretsiz ve kesintisiz olarak yirmi günden fazla görevini terk etmesi ve bu durumun mahallin mülkî idare amiri tarafından belirlenmesi,

b) Seçilme yeterliğini kaybetmesi,

c) Görevini sürdürmesine engel bir hastalık veya sakatlık durumunun yetkili sağlık kuruluşu raporuyla belgelenmesi,

d) Meclisin feshine neden olan eylem ve işlemlere katılması, hâllerinden birinin meydana gelmesi durumunda İçişleri Bakanlığının başvurusu üzerine Danıştay kararıyla başkanlık sıfatı sona erer.

BELEDİYE MECLİSİ

SORU 9 : Belediye Meclisi Neyi İfade Eder? Ne Şekilde Teşekkür Eder?

CEVAP : 5393 sayılı Belediye Kanunu Madde 17: Belediye meclisi, belediyenin karar organıdır ve ilgili kanunda gösterilen esas ve usullere göre seçilmiş üyelere oluşur.

SORU 10 : Belediye Meclisinin Görev ve Yetkileri Nelerdir?

CEVAP : 5393 sayılı Belediye Kanunu Madde 18 :

a) Stratejik plân ile yatırım ve çalışma programlarını, belediye faaliyetlerinin ve personelinin performans ölçütlerini görüşmek ve kabul etmek.

b) Bütçe ve kesin hesabı kabul etmek, bütçede kurumsal kodlama yapılan birimler ile fonksiyonel sınıflandırmanın birinci düzeyleri arasında aktarma yapmak.

c) Belediyenin imar plânlarını görüşmek ve onaylamak, büyükşehir ve il belediyelerinde il çevre düzeni plânını kabul etmek. Belediye sınırları il sınırı olan Büyükşehir Belediyelerinde il çevre düzeni planı ilgili Büyükşehir Belediyeleri tarafından yapılır veya yaptırılır ve doğrudan Belediye Meclisi tarafından onaylanır.

d) Borçlanmaya karar vermek.

e) Taşınmaz mal alımına, satımına, takasına, tahsisine, tahsis şeklinin değiştirilmesine veya tahsisli bir taşınmazın kamu hizmetinde ihtiyaç duyulmaması hâlinde tahsisin kaldırılmasına; üç yıldan fazla kiralınmasına ve süresi otuz yılı geçmemek kaydıyla bunlar üzerinde sınırlı aynî hak tesisine karar vermek.

f) Kanunlarda vergi, resim, harç ve katılma payı konusu yapılmayan ve ilgililerin isteğine bağlı hizmetler için uygulanacak ücret tarifelerini belirlemek.

g) Şartlı bağışları kabul etmek.

h) Vergi, resim ve harçlar dışında kalan ve miktarı beş bin TL'den fazla dava konusu olan belediye uyuşmazlıklarını sulh ile tasfiyeye, kabul ve feragat karar vermek.

i) Bütçe içi işletme ile 6762 sayılı Türk Ticaret Kanununa tâbi ortaklıklar kurulmasına veya bu ortaklıklardan ayrılmaya, sermaye artışına ve gayrimenkul yatırım ortaklığı kurulmasına karar vermek.

j) Belediye adına imtiyaz verilmesine ve belediye yatırımlarının yap-işlet veya yap-işlet-devret modeli ile yapılmasına; belediyeye ait şirket, işletme ve iştiraklerin özelleştirilmesine karar vermek.

k) Meclis başkanlık divanını ve encümen üyeleri ile ihtisas komisyonları üyelerini seçmek.

l) Norm kadro çerçevesinde belediyenin ve bağlı kuruluşlarının kadrolarının ihdas, iptal ve değiştirilmesine karar vermek.

m) Belediye tarafından çıkarılacak yönetmelikleri kabul etmek.

n) Meydan, cadde, sokak, park, tesis ve benzerlerine ad vermek; mahalle kurulması, kaldırılması, birleştirilmesi, adlarıyla sınırlarının tespiti ve değiştirilmesine karar vermek; beldeyi tanıtıcı amblem, flama ve benzerlerini kabul etmek.

o) Diğer mahallî idarelerle birlik kurulmasına, kurulmuş birliklere katılmaya veya ayrılmaya karar vermek.

p) Yurt içindeki ve İçişleri Bakanlığının izniyle yurt dışındaki belediyeler ve mahallî idare birlikleriyle karşılıklı iş birliği yapılmasına; kardeş kent ilişkileri kurulmasına; ekonomik ve sosyal ilişkileri geliştirmek amacıyla kültür, sanat ve spor gibi alanlarda faaliyet ve projeler gerçekleştirilmesine; bu çerçevede arsa, bina ve benzeri tesisleri yapma, yaptırma, kiralama veya tahsis etmeye karar vermek.

r) Fahrî hemşehrilik payesi ve beratı vermek.

s) Belediye başkanıyla encümen arasındaki anlaşmazlıkları karara bağlamak.

t) Mücavir alanlara belediye hizmetlerinin götürülmesine karar vermek.

u) İmar plânlarına uygun şekilde hazırlanmış belediye imar programlarını görüşerek kabul etmektir.

SORU 11 : Belediye Meclisi Ne Zaman Toplanır, Ne Zaman Çalışmalarına Ara Verebilir Ne Kadar Tatil Kararı Alabilir?

CEVAP : 5393 sayılı Belediye Kanunu Madde 20 : Belediye meclisi, her ayın ilk haftası, önceden kararlaştırıldığı günde toplanır. Meclis, resmî tatile rastlayan günlerde çalışmasına ara verebilir. Belediye meclisi her yıl bir ay tatil kararı alabilir.

SORU 12 : Bütçe Görüşmesine Rastlayan Toplantı Süresi Kaç Gündür?

CEVAP : Bütçe görüşmesine rastlayan toplantı süresi en çok yirmi gün, diğer toplantıların süresi en çok beş gündür.

SORU 13 : Meclis Sürekli Toplanılan Yer Dışında Toplanabilir mi?

CEVAP : 5393 sayılı Belediye Kanunu Madde 20 : Mutlak toplantı yeri dışında toplanılmasının zorunlu olduğu durumda üyelere önceden bilgi vermek kaydıyla meclis başkanının belediye sınırları içerisinde belirlediği yerde toplantı yapılır.

SORU 14 : Belediye Meclisinin Gündemi Nasıl Belirlenir? Gündem Nasıl Duyurulur?

CEVAP : 5393 sayılı Belediye Kanunu Madde 21 : Belediye meclisi her ayın ilk günündeki belediye meclis gündemi belediye başkanı tarafından belirlenerek en az

üç gün önceden üyelere bildirilir ve çeşitli yöntemlerle halka duyurulur. Her ayın ilk toplantısında belediye başkanı ve meclis üyeleri belediyeye ait işlerle ilgili konuların gündeme alınmasını önerebilir. Öneri, toplantıya katılanların salt çoğunluğuyla kabul edildiği takdirde gündeme alınır.

SORU 15 : Belediye Meclisi Toplantı ve Karar Yeter Sayısı Nasıl Belirlenir? Oylamada Eşitlik Halinde Ne Olur?

CEVAP : 5393 sayılı Belediye Kanunu Madde 22 : Belediye meclisi, üye tam sayısının salt çoğunluğuyla toplanır ve katılanların salt çoğunluğuyla karar verir. Ancak, karar yeter sayısı, üye tam sayısının dörtte birinden az olamaz. Oylamada eşitlik çıkması durumunda meclis başkanının bulunduğu taraf çoğunluk sayılır. Gizli oylamalarda eşitlik çıkması durumunda oylama tekrarlanır, eşitliğin bozulmaması durumunda meclis başkanı tarafından kur'a çekilir.

SORU 16 : Meclisin Kararları Nasıl Kesinleşir?

CEVAP : 5393 sayılı Belediye Kanunu Madde 23 : Belediye başkanı, hukuka aykırı gördüğü meclis kararlarını, gerekçesini de belirterek yeniden görüşülmek üzere beş gün içinde meclise iade edebilir. Yeniden görüşülmesi istenilmeyen kararlar ile yeniden görüşülmesi istenip de belediye meclisi üye tam sayısının salt çoğunluğuyla ısrar edilen kararlar kesinleşir.

SORU 17 : Başkan ve Meclis Üyeleri Hangi Toplantılara Katılamazlar ?

CEVAP : 5393 sayılı Belediye Kanunu Madde 27 : Belediye başkanı ve meclis üyeleri, münhasıran kendileri, ikinci derece dâhil kan ve kayın hısımları ve evlatlıkları ile ilgili işlerin görüşüldüğü meclis toplantılarına katılamazlar.

SORU 18 : Belediye Meclislerinde İhtisas Komisyonları Kaç Kişiden Oluşur? Komisyonlara Havale Edilen İşler Kaç Günde Sonuçlandırılır?

CEVAP : 5393 sayılı Belediye Kanunu Madde 24 : Belediye meclisi, üyeleri arasından en az üç en fazla beş kişiden oluşan ihtisas komisyonları kurabilir. Komisyonların bir yılı geçmemek üzere ne kadar süre için kurulacağı aynı meclis kararında belirtilir. Meclis toplantısını müteakip imar komisyonu en fazla on iş günü, diğer komisyonlar ise beş iş günü içinde kendilerine havale edilen işleri sonuçlandırılır.

SORU 19 : Denetim Komisyonu Ne Amaçla ve Ne Şekilde Teşekkül Eder?

CEVAP : Her Ocak ayı toplantısında belediyenin bir önceki yıl gelir ve giderleri ile bunlara ilişkin hesap kayıt ve işlemlerinin denetimi için kendi üyeleri arasından gizli oyla ve üye sayısı üçten az beşten çok olmamak üzere bir

denetim komisyonu oluşturur. Komisyon, her siyasî parti grubunun ve bağımsız üyelerin meclisteki üye sayısının meclis üye tam sayısına oranlanması suretiyle oluşur.

SORU 20 : Belediye Meclisi Üyeleri Belediyenin Çalışmaları Hakkında Nasıl Bilgi Elde Edebilir ve Nasıl Önerge Verir?

CEVAP : Meclis üyeleri, meclis başkanlığına önerge vererek belediye işleriyle ilgili konularda sözlü veya yazılı soru sorabilir. Soru, belediye başkanı veya görevlendireceği kişi tarafından sözlü veya yazılı olarak cevaplandırılır. Meclis üyelerinin en az üçte biri, meclis başkanlığına istekte bulunarak, belediyenin işleriyle ilgili bir konuda genel görüşme açılmasını isteyebilir. Meclis üyeleri tarafından, meclis başkanlıklarına verilecek önergelerin hazırlanışına yardımcı olunması amacıyla Başkanlığımızca hazırlanmış olan “**ÖRNEK ÖNERGELER**”e kitapçığın son kısmında yer verilmiştir.

SORU 21 : Başkan ve Meclis Üyelerinin Yükümlülükleri Nelerdir?

CEVAP : 5393 sayılı Belediye Kanunu Madde 28 : Belediye başkanı görevi süresince ve görevinin sona ermesinden itibaren iki yıl süreyle, meclis üyeleri ise görevleri süresince ve görevlerinin sona ermesinden itibaren bir yıl süreyle, belediye ve bağlı kuruluşlarına karşı doğrudan doğruya veya dolaylı olarak taahhüde giremez, komisyonculuk ve temsilcilik yapamaz.

SORU 22 : Belediye Meclis Üyeliği Nasıl Sona Eerer?

CEVAP : 5393 sayılı Belediye Kanunu Madde 29 : Meclis üyeliği, ölüm ve istifa durumunda kendiliğinden sona erer. Meclis üyeliğinden istifa halinde, istifa dilekçesi belediye başkanlığına verilir ve başkan tarafından meclisin bilgisine sunulur. Özürsüz veya izinsiz olarak arka arkaya üç birleşim günü veya bir yıl içinde yapılan toplantıların yarısına katılmayan üyenin üyeliğinin düşmesine, savunması alındıktan sonra üye tam sayısının salt çoğunluğuyla karar verilir. Belediye meclisi üyeliğine seçilme yeterliğinin kaybedilmesi durumunda, valinin bildirmesi üzerine Danıştay tarafından üyeliğin düşmesine karar verilir.

SORU 23 : Belediye Meclisi Nasıl Fesholur?

CEVAP : 5393 sayılı Belediye Kanunu Madde 30 : Belediye meclisi;

a) Kendisine kanunla verilen görevleri süresi içinde yapmayı ihmal eder ve bu durum belediyeye ait işleri sekteye veya gecikmeye uğrattırır,

b) Belediyeye verilen görevlerle ilgisi olmayan siyasî konularda karar alırsa, İçişleri Bakanlığının bildirimini üzerine Danıştayın kararı ile feshedilir. İçişleri Bakanlığı gerekli gördüğü takdirde meclisin feshine dair bildirim ile birlikte, karar verilinceye kadar meclis toplantılarının ertelenmesini de ister. Danıştay, bu hususu en geç bir ay içinde karara bağlar. Bu şekilde feshedilen meclisin yerine seçilen meclis, kalan süreyi tamamlar.

SORU 24 : Feshedilen Meclisin Görevleri Nasıl Yerine Getirilir?

CEVAP : Meclis çalışabilir duruma gelinceye veya yeni meclis seçimi yapıncaya kadar meclis görevi, belediye encümeninin memur üyeleri tarafından yürütülür.

SORU 25 : Belediye Meclis Üyelerinin Huzur ve İzin Hakkı Nasıl Sağlanır?

CEVAP : 5393 sayılı Belediye Kanunu Madde 32 : Meclis başkan ve üyelerine, meclis ve komisyon toplantılarına katıldıkları her gün için, 39'uncu madde uyarınca belediye başkanına ödenmekte olan aylık brüt ödeneğin günlük tutarının üçte birini geçmemek üzere meclis tarafından belirlenecek miktarda huzur hakkı ödenir. Huzur hakkı ödenecek gün sayısı, 20, 24 ve 25'inci maddelerde belirtilen toplantı günü sayısından fazla olamaz ve meclis üyelerine aynı gün için birden fazla huzur hakkı ödenebilir. Meclis üyeleri hastalıkları süresince izinli sayılır. Ayrıca mazeretleri durumunda, bir yıl içindeki toplantı süresinin yarısını aşmamak şartıyla istekleri üzerine meclis tarafından izin verilebilir.

**BELEDİYE MECLİS ÜYELERİNİN HUZUR
HAKLARINA İLİŞKİN ÖRNEK TABLO
BELEDİYE MECLİS ÜYESİ HUZUR HAKLARI**

Kanuni Dayanağı	Nüfusuna Göre Belediyeler	Azami Tutar	Azami Tutar
	Nüfusu 10.000'e kadar olan belediyelerde	51,48	-
	Nüfusu 10.001-50.000 arasında olanlar	58,83	-
5393 s. Kanun md.32;	Nüfusu 50.001-100.000 arasında olanlar	73,54	-
6260 s. Bütçe K. md.21,	Nüfusu 100.001-250.000 arasında olanlar	84,57	-
2012/2663 s.BKK	Nüfusu 250.001-500.000 arasında olanlar	99,28	-
	Nüfusu 500.001-1.000.000 arasında olanlar	113,99	-
	Nüfusu 1000.001-2.000.000 arasında olanlar	139,73	-
	Nüfusu 2000.001'den fazla olanlar	169,14	-

01.01.2012-30.06.2012

01.07.2012-31.12.2012

SORU 26 : Belediye Encümeni Nasıl ve Kimlerden Oluşur?

CEVAP : 5393 sayılı Belediye Kanunu Madde 33 : Belediye encümeni, belediye başkanının başkanlığında;

a) İl belediyelerinde ve nüfusu 100.000'in üzerindeki belediyelerde, belediye meclisinin her yıl kendi üyeleri

arasından bir yıl için gizli oyla seçeceği üç üye, malî hizmetler birim amiri ve belediye başkanının birim amirleri arasından bir yıl için seçeceği iki üye olmak üzere yedi kişiden,

b) Diğer belediyelerde, belediye meclisinin her yıl kendi üyeleri arasından bir yıl için gizli oyla seçeceği iki üye, malî hizmetler birim amiri ve belediye başkanının birim amirleri arasından bir yıl için seçeceği bir üye olmak üzere beş kişiden, oluşur.

Belediye başkanının katılmadığı toplantılarda, belediye başkanının görevlendireceği başkan yardımcısı veya encümen üyesi, encümene başkanlık eder. Encümen toplantılarına gündemdeki konularla ilgili olarak ilgili birim **amirleri, belediye başkanı tarafından oy hakkı olmaksızın** görüşleri alınmak üzere çağrılabilir.

SORU 27 : Encümenin Görev ve Yetkileri Nelerdir?

CEVAP : 5393 sayılı Belediye Kanunu Madde 34 : Belediye encümeninin görev ve yetkileri :

a) Stratejik plân ve yıllık çalışma programı ile bütçe ve kesin hesabı inceleyip belediye meclisine görüş bildirmek.

b) Yıllık çalışma programına alınan işlerle ilgili kamu-laştırma kararlarını almak ve uygulamak.

c) Öngörülme-yen giderler ödeneğinin harcama yerlerini belirlemek.

d) Bütçede fonksiyonel sınıflandırmanın ikinci düzeyleri arasında aktarma yapmak.

e) Kanunlarda öngörülen cezaları vermek.

f) Vergi, resim ve harçlar dışında kalan dava konusu olan belediye uyuşmazlıklarının anlaşma ile tasfiyesine karar vermek.

g) Taşınmaz mal satımına, trampaşına ve tahsisine ilişkin meclis kararlarını uygulamak; süresi üç yılı geçmemek üzere kiralanmasına karar vermek.

h) Umuma açık yerlerin açılış ve kapanış saatlerini belirlemek.

i) Diğer kanunlarda belediye encümenine verilen görevleri yerine getirmektir.

SORU 28 : Belediye Encümeni Ne Zaman, En Az Kaç Kişiyile Toplanır?

CEVAP : 5393 sayılı Belediye Kanunu Madde 35 : Belediye encümeni, haftada birden az olmamak üzere önceden belirlenen gün ve saatte toplanır. Belediye başkanı acil durumlarda encümeni toplantıya çağırabilir. Encümen üye tam sayısının salt çoğunluğuyla toplanır ve katılanların salt çoğunluğuyla karar verir. Encümenin 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu uyarınca ihale komisyonu olarak yapacağı toplantılarda da bu hüküm geçerlidir. Oyların eşitliği durumunda başkanın bulunduğu taraf çoğun-

luk sayılır. Çekimser oy kullanılamaz. Encümen gündemi belediye başkanı tarafından hazırlanır. Encümen üyeleri, başkanının uygun görüşü ile gündem maddesi teklif edebilir. Belediye başkanı tarafından havale edilmeyen konular encümende görüşülemez. Encümene havale edilen konular bir hafta içinde görüşülerek karara bağlanır. Alınan kararlar başkan ve toplantıya katılan üyeler tarafından imzalanır. Karara muhalif kalanlar gerekçelerini de açıklar. Encümen başkan ve üyeleri, münhasıran kendileri, ikinci derece dâhil kan ve kayın hısımları ve evlatlıkları ile ilgili işlerin görüşüldüğü encümen toplantılarına katılmazlar.

SORU 29 : Encümenlere Verilen Huzur Hakkı Nasıl Tespit Edilir?

CEVAP : 5393 sayılı Belediye Kanunu Madde 36 : Belediye encümeni başkan ve üyelerine, nüfusu 10.000'e kadar olan belediyelerde (3.500), nüfusu 10.001-50.000'e kadar olan belediyelerde (4.500), 50.001-200.000'e kadar olan belediyelerde (6.000) ve 200.001'in üzerinde olan belediyelerde ise (7.500) gösterge rakamının Devlet memurları için belirlenen aylık katsayı ile çarpımı sonucu bulunacak tutarda aylık brüt ödenek verilir. Encümenin memur üyelerine bu tutarların yarısı ödenir.

SORU 30 : Belediyelerde Norm Kadro ve Personel İstihdamı Nasıl Sağlanır?

CEVAP : 5393 sayılı Belediye Kanunu Madde 49 : Norm kadro ilke ve standartları İçişleri Bakanlığı ve Devlet Personel Başkanlığı tarafından müştereken belirlenir. Belediyenin ve bağlı kuruluşlarının norm kadroları, bu ilke ve standartlar çerçevesinde belediye meclisi kararıyla belirlenir.

Belediye personeli, belediye başkanı tarafından atanır. Birim müdürlüğü ve üstü yönetici kadrolarına yapılan atamalar ilk toplantıda belediye meclisinin bilgisine sunulur. Belediye ve bağlı kuruluşlarında, norm kadroya uygun olarak çevre, sağlık, veterinerlik, teknik, hukuk, ekonomi, bilişim ve iletişim, plânlama, araştırma ve geliştirme, eğitim ve danışmanlık alanlarında avukat, mimar, mühendis, şehir ve bölge plâncısı, çözümleyici ve programcı, tabip, uzman tabip, ebe, hemşire, veteriner, kimyager, teknisyen ve tekniker gibi uzman ve teknik personel yıllık sözleşme ile çalıştırılabilir. Sözleşmeli personel eliyle yürütülen hizmetlere ilişkin boş kadrolara ayrıca atama yapılamaz. Bu personelin, yürütecekleri hizmetler için ihdas edilmiş kadro unvanının gerektirdiği nitelikleri taşımaları şarttır. Bu fıkra uyarınca sözleşmeli olarak istihdam edilecekler ödenecek net ücret, söz konusu kadro unvanı için birinci derecenin birinci kademesi esas alınmak suretiyle 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa göre tespit edilecek her türlü ödemeler toplamının net tutarının yüzde 25 fazlasını geçmemek üzere belediye meclisi kararıyla belirlenir.

SORU 31 : Belediyelerde Faaliyet Raporu Hangi Tarihte Sunulur, Nereye Bildirilir?

CEVAP : Faaliyet raporu nisan ayı toplantısında belediye başkanı tarafından meclise sunulur. Raporun bir örneği İçişleri Bakanlığına gönderilir ve kamuoyuna da açıklanır.

SORU 32 : Belediyelerin Gelirleri Nelerdir?

CEVAP : 5393 sayılı Belediye Kanunu Madde 59 :

a) Kanunlarla gösterilen belediye vergi, resim, harç ve katılma payları.

b) Genel bütçe vergi gelirlerinden ayrılan pay.

c) Genel ve özel bütçeli idarelerden yapılacak ödemeler.

d) Taşınır ve taşınmaz malların kira, satış ve başka suretle değerlendirilmesinden elde edilecek gelirler.

e) Belediye meclisi tarafından belirlenecek tarifelere göre tahsil edilecek hizmet karşılığı ücretler.

f) Faiz ve ceza gelirleri.

g) Bağışlar.

h) Her türlü girişim, iştirak ve faaliyetler karşılığı sağlanacak gelirler.

i) Diğer gelirler.

Büyükşehir belediyelerinde büyükşehir sınırları ve mücavir alanları içinde belediyelerince tahsil edilen emlak vergisi tutarının tamamı ilgili ilçe ve ilk kademe belediyeleri tarafından alınır. Bunlardan büyükşehir belediyesine veya özel idareye ayrıca pay kesilmez.

SORU 33 : Belediyelerin Giderleri Nelerdir?

CEVAP : 5393 sayılı Belediye Kanunu Madde 60 :

a) Belediye binaları, tesisleri ile araç ve malzemelerinin temini, yapımı, bakımı ve onarımı için yapılan giderler.

b) Belediyenin personeline ve seçilmiş organlarının üyelerine ödenen maaş, ücret, ödenek, huzur hakkı, yol-luklar, hizmete ilişkin eğitim harcamaları ile diğer giderler.

c) Her türlü alt yapı, yapım, onarım ve bakım giderleri.

d) Vergi, resim, harç, katılma payı, hizmet karşılığı alınacak ücretler ve diğer gelirlerin takip ve tahsili için yapılacak giderler.

e) Belediye zabıta ve itfaiye hizmetleri ile diğer görev ve hizmetlerin yürütülmesi için yapılacak giderler.

f) Belediyenin kuruluşuna katıldığı şirket, kuruluş ve katıldığı birliklerle ilgili ortaklık payı ve üyelik aidatı giderleri.

g) Mezarlıkların tesisi, korunması ve bakımına ilişkin giderler.

h) Faiz, borçlanmaya ilişkin diğer ödemeler ile sigorta giderleri.

i) Dar gelirli, yoksul, muhtaç ve kimsesizler ile özürllere yapılacak sosyal hizmet ve yardımlar.

j) Dava takip ve icra giderleri.

k) Temsil, tören, ağırlama ve tanıtım giderleri.

l) Avukatlık, danışmanlık ve denetim hizmetleri karşılığı yapılacak ödemeler.

m) Yurt içi ve yurt dışı kamu ve özel kesim ile sivil toplum örgütleriyle birlikte yapılan ortak hizmetler ve proje giderleri.

n) Sosyal-kültürel, sanatsal ve bilimsel etkinlikler için yapılan giderler.

o) Belediye hizmetleriyle ilgili olarak yapılan kamuoyu yoklaması ve araştırması giderleri.

p) Kanunla verilen görevler ve hizmetlerin yürütülmesi için yapılan diğer giderler.

r) Şartlı bağışlarla ilgili yapılacak harcamalar.

s) İmar düzenleme giderleri.

t) Her türlü proje giderleri.

SORU 34 : Belediye Bütçesi Nasıl Hazırlanır ve Onaylanır?

CEVAP : 5393 sayılı Belediye Kanunu Madde 62 : Belediye başkanı tarafından hazırlanan bütçe tasarısı Eylül ayının birinci gününden önce encümene sunulur ve İçişleri Bakanlığına gönderilir. İçişleri Bakanlığı belediye bütçe tahminlerini konsolide eder ve 5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanunu uyarınca merkezi yönetim bütçe tasarısına eklenmek üzere Eylül ayı sonuna kadar Maliye Bakanlığına bildirir. Encümen, bütçeyi inceleyerek görüşüyle birlikte Kasım ayının birinci gününden önce belediye meclisine sunar. Meclis bütçe tasarısını yılbaşından önce, aynen veya değiştirerek kabul eder. Ancak, meclis bütçe denkliğini bozacak biçimde gider artırıcı ve gelir azaltıcı değişiklikler yapamaz. Kabul edilen bütçe, malî yılbaşından itibaren yürürlüğe girer.

SORU 35 : Belediye Bütçe Kesin Hesabı Ne Zaman Görüşülür ve Karara Bağlanır?

CEVAP : 5393 sayılı Belediye Kanunu Madde 64 : Her yıl bütçesinin kesin hesabı, belediye başkanı tarafından hesap döneminin bitiminden sonra Nisan ayı içinde encümene sunulur. Kesin hesap, belediye meclisinin Mayıs ayı toplantısında görüşülerek karara bağlanır. Kesin hesabın görüşülmesi ve kesinleşmesinde, bütçeye ilişkin hükümler uygulanır.

SORU 36 : Belediyelerde Hangi Esas ve Usullere Göre Borçlanma Sağlanır?

CEVAP : 5393 sayılı Belediye Kanunu Madde 68 : Belediye, görev ve hizmetlerinin gerektirdiği giderleri karşılamak amacıyla aşağıda belirtilen usûl ve esaslara göre borçlanma yapabilir ve tahvil ihraç edebilir.

a) Dış borçlanma, 4749 sayılı Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkında Kanun hükümleri çerçevesinde sadece belediyenin yatırım programında yer alan projelerinin finansmanı amacıyla yapılabilir.

b) İller Bankasından yatırım kredisi ve nakit kredi kullanan belediye, ödeme plânını bu bankaya sunmak zorundadır. İller Bankası hazırlanan geri ödeme plânını yeterli görmediği belediyenin kredi isteklerini reddeder.

c) Tahvil ihracı, yatırım programında yer alan projelerin finansmanı için ilgili mevzuat hükümleri uyarınca yapılır.

d) Belediye ve bağlı kuruluşları ile bunların sermayesinin yüzde ellisinden fazlasına sahip oldukları şirketlerin, faiz dâhil iç ve dış borç stok tutarı, en son kesinleşmiş bütçe gelirleri toplamının 213 sayılı Vergi Usul Kanununa göre belirlenecek yeniden değerlendirme oranıyla artırılan miktarını aşamaz. Bu miktar büyükşehir belediyeleri için bir buçuk kat olarak uygulanır.

e) Belediye ve bağlı kuruluşları ile bunların sermayesinin yüzde ellisinden fazlasına sahip oldukları şirketler, en son kesinleşmiş bütçe gelirlerinin, 213 sayılı Vergi Usul

Kanununa göre belirlenecek yeniden değerlendirme oranıyla artırılan miktarının yılı içinde toplam yüzde onunu geçmeyen iç borçlanmayı belediye meclisinin kararı; yüzde onunu geçen iç borçlanma için ise meclis üye tam sayısının salt çoğunluğunun kararı ve İçişleri Bakanlığının onayı ile yapılabilir.

f) Belediyelerin ileri teknoloji ve büyük tutarda maddî kaynak gerektiren alt yapı yatırımlarında Devlet Plânlama Teşkilatı Müsteşarlığının teklifi üzerine Bakanlar Kurulunca kabul edilen projeleri için yapılacak borçlanmalar (d) bendindeki miktarın hesaplanmasında dikkate alınmaz. Dış kaynak gerektiren projelerde Hazine Müsteşarlığının görüşü alınır.

Yukarıda belirtilen usûl ve esaslara aykırı olarak borçlanan belediye yetkilileri hakkında, fiilleri daha ağır bir cezayı gerektirmeyen durumlarda 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun görevi kötüye kullanmaya ilişkin hükümleri uygulanır. Belediye, varlık ve yükümlülüklerinin ayrıntılı bir şekilde yer aldığı malî tablolarını üçer aylık dönemler hâlinde İçişleri Bakanlığına, Maliye Bakanlığına, Devlet Plânlama Teşkilatı Müsteşarlığına ve Hazine Müsteşarlığına gönderir.

SORU 37 : Belediyeler Arsa ve Konut Üretim Bunları Satabilir mi?

CEVAP : 5393 sayılı Belediye Kanunu Madde 69 : Belediye; düzenli kentleşmeyi sağlamak, beldenin konut,

sanayi ve ticaret alanı ihtiyacını karşılamak amacıyla belediye ve mücavir alan sınırları içinde, özel kanunlarına göre korunması gerekli yerler ile tarım arazileri hariç imarlı ve alt yapı arsalar üretmek; konut, toplu konut yapmak, satmak, kiralamak ve bu amaçlarla arazi satın almak, kamulaştırma yapmak, bu arsaları trampa etmek, bu konuda ilgili diğer kamu kurum ve kuruluşları ve bankalarla iş birliği yapmak ve gerektiğinde onlarla ortak projeler gerçekleştirmek yetkisine sahiptir. Belediye, bu amaçla bütçesinden gerekli parayı ayırmak suretiyle işletme tesis edebilir.

SORU 38 : Belediyeler Şirket ve İşletme Tesisi Kurabilir mi?

CEVAP : 5393 sayılı Belediye Kanunu Madde 70 : Belediye kendisine verilen görev ve hizmet alanlarında, ilgili mevzuatta belirtilen usullere göre şirket kurabilir. Madde 71 : Belediye, özel gelir ve gideri bulunan hizmetlerini İçişleri Bakanlığının izniyle bütçe içinde işletme kurarak yapabilir.

SORU 39 : Belediyelerin, Kentsel Dönüşüm ve Gelişim Alanı Düzenleme Yetkileri Var mıdır? Varsa Kaç Hektarlık Alanda Nasıl Düzenleme Yapabilirler?

CEVAP : 5393 sayılı Belediye Kanunu Madde 73 (Değişik: 17/6/2010-5998/1 md.) : Belediye, belediye meclisi kararıyla; konut alanları, sanayi alanları, ticaret alanları, teknoloji parkları, kamu hizmeti alanları, rek-

reasyon alanları ve her türlü sosyal donatı alanları oluşturmak, eskiyen kent kısımlarını yeniden inşa ve restore etmek, kentin tarihi ve kültürel dokusunu korumak veya deprem riskine karşı tedbirler almak amacıyla kentsel dönüşüm ve gelişim projeleri uygulayabilir. Kentsel dönüşüm ve gelişim proje alanı olarak ilan edilecek alanın; üzerinde yapı olan veya olmayan imarlı veya imarsız alanlar olması, yapı yükseklik ve yoğunluğunun belirlenmesi, alanın büyüklüğünün en az 5 en çok 500 hektar arasında olmasıToplamı 5 hektardan az olmamak kaydı ile proje alanı ile ilişkili birden fazla yer tek bir dönüşüm alanı olarak belirlenebilir. Büyükşehir belediye ve mücavir alan sınırları içinde kentsel dönüşüm ve gelişim projesi alanı ilan etmeye büyükşehir belediyeleri yetkilidir. Büyükşehir belediye meclisince uygun görülmesi halinde ilçe belediyeleri kendi sınırları içinde kentsel dönüşüm ve gelişim projeleri uygulayabilir. Kentsel dönüşüm ve gelişim proje alanlarında bulunan yapıların boşaltılması, yıkımı ve kamulaştırılmasında anlaşma yolu esastır.

SORU 40 : Hangi Yerler Belediyenin Tasarrufundadır?

CEVAP : 5393 sayılı Belediye Kanunu Madde 79 : Diğer kanunlarla getirilen hükümler saklı kalmak üzere, mezarlıklar ile belediye sınırları içinde bulunan ve sahipsiz arazi niteliğinde olan seyrangâh, harman yeri, koruluk, dinlenme yerleri, meydanlar, bataklık, çöp döküm sahaları, yıkılmış kale ve kulelerin arsaları ve enkazı ve benzeri yerler belediyenin tasarrufundadır.

SORU 41 : Cadde, Sokak, Bulvar vb. Yerlerin Ad Değişikliği Nasıl Sağlanır ve Yürürlüğe Girer?

CEVAP : 5393 sayılı Belediye Kanunu Madde 81 : Cadde, sokak, meydan, park, tesis ve benzerlerine ad verilmesi ve beldeyi tanıttıcı amblem, flama ve benzerlerinin tespitine ilişkin kararlarda; belediye meclisinin üye tam sayısının salt çoğunluğu, bunların değiştirilmesine ilişkin kararlarda ise meclis üye tam sayısının üçte iki çoğunluğunun kararı aranır. Bu kararlarda mülkî idare amirinin onayı ile yürürlüğe girer.

BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ

SORU 42 : Büyükşehir Belediyesi Nedir?

CEVAP : 5216 sayılı Büyükşehir Belediye Kanunu
Madde 3 : Bu Kanunun uygulanmasında;

a) Büyükşehir belediyesi: En az üç ilçe veya ilk kademe belediyesini kapsayan, bu belediyeler arasında koordinasyonu sağlayan; kanunlarla verilen görev ve sorumlulukları yerine getiren, yetkileri kullanan; idarî ve malî özerkliğe sahip ve karar organı seçmenler tarafından seçilerek oluşturulan kamu tüzel kişisini,

b) Büyükşehir belediyesinin organları: Büyükşehir belediye meclisi, büyükşehir belediye encümeni ve büyükşehir belediye başkanını,

c) İlçe belediyesi: Büyükşehir belediyesi sınırları içinde kalan ilçe belediyesini,

d) İlk kademe belediyesi: Büyükşehir belediye sınırları içinde ilçe kurulmaksızın oluşturulan ve büyükşehir ilçe belediyeleriyle aynı yetki, imtiyaz ve sorumluluklara sahip belediyeyi, ifade eder.

SORU 43 : Büyükşehir Belediyesinin Görev, Yetki ve Sorumlulukları Nelerdir?

CEVAP : 5216 sayılı Büyükşehir Belediye Kanunu
Madde 7 :

a) İlçe ve ilk kademe belediyelerinin görüşlerini alarak büyükşehir belediyesinin stratejik plânını, yıllık hedeflerini, yatırım programlarını ve bunlara uygun olarak bütçesini hazırlamak.

b) Çevre düzeni plânına uygun olmak kaydıyla, büyükşehir belediye ve mücavir alan sınırları içinde 1/5.000 ile 1/25.000 arasındaki her ölçekte nazım imar plânını yapmak, yaptırmak ve onaylayarak uygulamak; büyükşehir içindeki belediyelerin nazım plâna uygun olarak hazırlayacakları uygulama imar plânlarını, bu plânlarda yapılacak değişiklikleri, parselasyon plânlarını ve imar ıslah plânlarını aynen veya değiştirerek onaylamak ve uygulanmasını denetlemek; nazım imar plânının yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bir yıl içinde uygulama imar plânlarını ve parselasyon plânlarını yapmayan ilçe ve ilk kademe belediyelerinin uygulama imar plânlarını ve parselasyon plânlarını yapmak veya yaptırmak.

c) Kanunlarla büyükşehir belediyesine verilmiş görev ve hizmetlerin gerektirdiği proje, yapım, bakım ve onarım işleriyle ilgili her ölçekteki imar plânlarını, parselasyon plânlarını ve her türlü imar uygulamasını yapmak ve ruhsatlandırmak, 20.7.1966 tarihli ve 775 sayılı Gecekondu Kanununda belediyelere verilen yetkileri kullanmak.

d) Büyükşehir belediyesi tarafından yapılan veya işlenen alanlardaki işyerlerine büyükşehir belediyesinin sorumluluğunda bulunan alanlarda işletilecek yerlere ruhsat vermek ve denetlemek.

e) Belediye Kanununun 69 ve 73'üncü maddelerindeki yetkileri kullanmak.

f) Büyükşehir ulaşım ana plânını yapmak veya yaptırmak ve uygulamak; ulaşım ve toplu taşıma hizmetlerini plânlamak ve koordinasyonu sağlamak; kara, deniz, su ve demiryolu üzerinde işletilen her türlü servis ve toplu taşıma araçları ile taksi sayılarını, bilet ücret ve tarifelerini, zaman ve güzergâhlarını belirlemek; durak yerleri ile karayolu, yol, cadde, sokak, meydan ve benzeri yerler üzerinde araç park yerlerini tespit etmek ve işletmek, işletmek veya kiraya vermek; kanunların belediyelere verdiği trafik düzenlemesinin gerektirdiği bütün işleri yürütmek.

g) Büyükşehir belediyesinin yetki alanındaki meydan, bulvar, cadde ve ana yolları yapmak, yaptırmak, bakım ve onarımını sağlamak, kentsel tasarım projelerine uygun olarak bu yerlere cephesi bulunan yapılara ilişkin yükümlülükler koymak; ilân ve reklam asılacak yerleri ve bunların şekil ve ebadını belirlemek; meydan, bulvar, cadde, yol ve sokak ad ve numaraları ile bunlar üzerindeki binalara numara verilmesi işlerini gerçekleştirmek.

h) Coğrafi ve kent bilgi sistemlerini kurmak.

i) Sürdürülebilir kalkınma ilkesine uygun olarak çevrenin, tarım alanlarının ve su havzalarının korunmasını sağlamak; ağaçlandırma yapmak; gayrisihî işyerlerini, eğlence yerlerini, halk sağlığına ve çevreye etkisi olan diğer işyerlerini kentin belirli yerlerinde toplamak; inşaat malzemeleri, hur-

da depolama alanları ve satış yerlerini, hafriyat toprağı, mo-loz, kum ve çakıl depolama alanlarını, odun ve kömür satış ve depolama sahalarını belirlemek, bunların taşınmasında çevre kirliliğine meydan vermeyecek tedbirler almak; bü-yükşehir katı atık yönetim plânını yapmak, yaptırmak; katı atıkların kaynakta toplanması ve aktarma istasyonuna kadar taşınması hariç katı atıkların ve hafriyatın yeniden değeren-dirilmesi, depolanması ve bertaraf edilmesine ilişkin hizmet-leri yerine getirmek, bu amaçla tesisler kurmak, kurdurmak, işletmek veya işlettirmek; sanayi ve tıbbî atıklara ilişkin hiz-metleri yürütmek, bunun için gerekli tesisleri kurmak, kur-durmak, işletmek veya işlettirmek; deniz araçlarının atıkla-rını toplamak, toplatmak, arıtmak ve bununla ilgili gerekli düzenlemeleri yapmak.

j) Gıda ile ilgili olanlar dâhil birinci sınıf gayrisihhî mü-esseseleri ruhsatlandırmak ve denetlemek, yiyecek ve içecek maddelerinin tahlillerini yapmak üzere laboratu-varlar kurmak ve işletmek.

k) Büyükşehir belediyesinin yetkili olduğu veya işletti-ği alanlarda zabıta hizmetlerini yerine getirmek.

l) Yolcu ve yük terminalleri, kapalı ve açık otoparklar yapmak, yaptırmak, işletmek, işlettirmek veya ruhsat ver-mek.

m) Büyükşehirin bütünlüğüne hizmet eden sosyal do-natılar, bölge parkları, hayvanat bahçeleri, hayvan barı-nakları, kütüphane, müze, spor, dinlenme, eğlence ve ben-zeri yerleri yapmak, yaptırmak, işletmek veya işlettirmek;

gerektiğinde amatör spor kulüplerine malzeme vermek ve gerekli desteği sağlamak, amatör takımlar arasında spor müsabakaları düzenlemek, yurt içi ve yurt dışı müsabakalarda üstün başarı gösteren veya derece alan sporculara belediye meclis kararıyla ödül vermek.

n) Gerektiğinde sağlık, eğitim ve kültür hizmetleri için bina ve tesisler yapmak, kamu kurum ve kuruluşlarına ait bu hizmetlerle ilgili bina ve tesislerin her türlü bakımını, onarımını yapmak ve gerekli malzeme desteğini sağlamak.

o) Kültür ve tabiat varlıkları ile tarihî dokunun ve kent tarihi bakımından önem taşıyan mekânların ve işlevlerinin korunmasını sağlamak, bu amaçla bakım ve onarımını yapmak, korunması mümkün olmayanları aslına uygun olarak yeniden inşa etmek.

p) Büyükşehir içindeki toplu taşıma hizmetlerini yürütmek ve bu amaçla gerekli tesisleri kurmak, kurdurmak, işletmek veya işlettirmek, büyükşehir sınırları içindeki kara ve denizde taksi ve servis araçları dahil toplu taşıma araçlarına ruhsat vermek.

r) Su ve kanalizasyon hizmetlerini yürütmek, bunun için gerekli baraj ve diğer tesisleri kurmak, kurdurmak ve işletmek; derelerin ıslahını yapmak; kaynak suyu veya arıtma sonunda üretilen suları pazarlamak.

s) Mezarlık alanlarını tespit etmek, mezarlıklar tesis etmek, işletmek, işlettirmek, defin ile ilgili hizmetleri yürütmek.

t) Her çeşit toptancı hallerini ve mezbahaları yapmak, yaptırmak, işletmek veya işlettirmek, imar plânında gösterilen yerlerde yapılacak olan özel hal ve mezbahaları ruhsatlandırmak ve denetlemek.

u) İl düzeyinde yapılan plânlara uygun olarak, doğal afetlerle ilgili plânlamaları ve diğer hazırlıkları büyükşehir ölçeğinde yapmak; gerektiğinde diğer afet bölgelerine araç, gereç ve malzeme desteği vermek; itfaiye ve acil yardım hizmetlerini yürütmek; patlayıcı ve yanıcı madde üretim ve depolama yerlerini tespit etmek, konut, işyeri, eğlence yeri, fabrika ve sanayi kuruluşları ile kamu kuruluşlarını yangına ve diğer afetlere karşı alınacak önlemler yönünden denetlemek, bu konuda mevzuatın gerektirdiği izin ve ruhsatları vermek.

v) Sağlık merkezleri, hastaneler, gezici sağlık üniteleri ile yetişkinler, yaşlılar, engelliler, kadınlar, gençler ve çocuklara yönelik her türlü sosyal ve kültürel hizmetleri yürütmek, geliştirmek ve bu amaçla sosyal tesisler kurmak, meslek ve beceri kazandırma kursları açmak, işletmek veya işlettirmek, bu hizmetleri yürütürken üniversiteler, yüksek okullar, meslek liseleri, kamu kuruluşları ve sivil toplum örgütleri ile işbirliği yapmak.

y) Merkezî ısıtma sistemleri kurmak, kurdurmak, işletmek veya işlettirmek.

z) Afet riski taşıyan veya can ve mal güvenliği açısından tehlike oluşturan binaları insandan tahliye etmek ve yıkmak.

Büyükşehir belediyeleri birinci fıkranın (c) bendinde belirtilen yetkilerini, imar plânlarına uygun olarak kullanmak ve ilgili belediyeye bildirmek zorundadır. Büyükşehir belediyeleri bu görevlerden uygun gördüklerini belediye meclisi kararı ile ilçe ve ilk kademe belediyelerine devredebilir, birlikte yapabilirler.

SORU 44 : Büyükşehir Belediyesinin Yetkileri ve İmtiyazları Nelerdir?

CEVAP : 5216 sayılı Büyükşehir Belediye Kanunu Madde 10 : Büyükşehir, ilçe ve ilk kademe belediyeleri; görevli oldukları konularda bu Kanunla birlikte Belediye Kanunu ve diğer mevzuat hükümleri ile ilgisine göre belediyelere tanınan yetki, imtiyaz ve muafiyetlere sahiptir.

Madde 11 : Büyükşehir belediyesi, ilçe ve ilk kademe belediyelerinin imar uygulamalarını denetlemeye yetkilidir. Denetim yetkisi, konu ile ilgili her türlü bilgi ve belgeyi istemeyi, incelemeyi ve gerektiğinde bunların örneklerini almayı içerir. Bu amaçla istenecek her türlü bilgi ve belgeler en geç onbeş gün içinde verilir. İmar uygulamalarının denetiminde kamu kurum ve kuruluşlarından, üniversiteler ve kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarından yararlanılabilir. Denetim sonucunda belirlenen eksiklik ve aykırılıkların giderilmesi için ilgili belediyeye üç ayı geçmemek üzere süre verilir. Bu süre içinde eksiklik ve aykırılıklar giderilmediği takdirde, büyükşehir belediyesi eksiklik ve aykırılıkları gidermeye yetkilidir. Büyükşehir

belediyesi tarafından belirlenen ruhsatsız veya ruhsat ve eklerine aykırı yapılar, gerekli işlem yapılmak üzere ilgili belediyeye bildirilir. Belirlenen imara aykırı uygulama, ilgili belediye tarafından üç ay içinde giderilmediği takdirde, büyükşehir belediyesi 3.5.1985 tarihli ve 3194 sayılı İmar Kanununun 32 ve 42'nci maddelerinde belirtilen yetkilerini kullanma hakkını haizdir. Ancak 3194 sayılı Kanunun 42'nci madde kapsamındaki konulardan dolayı iki kez ceza verilemez.

SORU 45 : Büyükşehir Belediyesinin Organları Nelerdir ?

CEVAP : Büyükşehir belediyesinin organları; Büyükşehir belediye meclisi, Büyükşehir belediye encümeni, Büyükşehir belediye başkanından oluşur.

SORU 46 : Büyükşehir Belediye Meclisi Kimlerden Oluşur?

CEVAP : 5216 sayılı Büyükşehir Belediye Kanunu Madde 12 : Büyükşehir belediye meclisi, büyükşehir belediyesinin karar organıdır ve ilgili kanunda gösterilen esas ve usullere göre seçilen üyelerden oluşur. Büyükşehir belediye başkanı büyükşehir belediye meclisinin başkanı olup, büyükşehir içindeki diğer belediyelerin başkanları, büyükşehir belediye meclisinin doğal üyesidir.

SORU 47 : Büyükşehir Belediye Meclisi Ne Zaman Toplanır?

CEVAP : 5216 sayılı Büyükşehir Belediye Kanunu Madde 13 : Büyükşehir belediye meclisi, her ayın ikinci haftası önceden meclis tarafından belirlenen günde mutata toplantı yerinde toplanır. Bütçe görüşmesine rastlayan toplantı süresi en çok yirmi, diğer toplantıların süresi en çok beş gündür. **(Ek cümle: 3/7/2005 - 5393/85 md.)** Meclis kendi belirleyeceği bir ay tatil yapabilir.

Mutat toplantı yeri dışında toplanılmasının zorunlu olduğu durumda üyelere önceden bilgi vermek kaydıyla belediye hudutları dahilinde meclis başkanının belirlediği yerde toplantı yapılır. Ayrıca, toplantının yeri ve zamanı mutata usullerle belde halkına duyurulur.

(Ek fıkra: 30/5/2007-5675/1 md.) Büyükşehir belediye başkanı, acil durumlarda lüzum görmesi halinde belediye meclisini bir yılda üç defadan fazla olmamak ve her toplantı bir birleşimi geçmemek üzere toplantıya çağırır. Olağanüstü toplantı çağırısı ve gündem en az üç gün önceden meclis üyelerine yazılı olarak duyurulur ve ayrıca mutata usullerle ilan edilir. Olağanüstü toplantılarda çağırışı gerektiren konuların dışında hiçbir konu görüşülemez.

SORU 48 : Büyükşehir Belediye Meclisinin Kararları Nasıl Kesinleşir?

CEVAP : 5216 sayılı Büyükşehir Belediye Kanunu Madde 14 : Büyükşehir belediye başkanı, hukuka aykırı

rı gördüğü belediye meclisi kararlarını, yedi gün içinde gerekçesini de belirterek yeniden görüşülmek üzere belediye meclisine iade edebilir. Yeniden görüşülmesi istenilmeyen kararlar ile yeniden görüşülmesi istenip de büyükşehir belediye meclisi üye tam sayısının salt çoğunluğuyla ısrar edilen kararlar kesinleşir.

Büyükşehir belediye başkanı, meclisin ısrarı ile kesinleşen kararlar aleyhine idarî yargıya başvurabilir. **(Değişik dördüncü fıkra: 6/3/2008-5747/3 md.)** Büyükşehir belediye meclisi ve ilçe belediye meclisi kararları, kesinleştiği tarihten itibaren en geç yedi gün içinde mahallin en büyük mülkî idare amirine gönderilir. Mülkî idare amirine gönderilmeyen kararlar yürürlüğe girmez.

Büyükşehir kapsamındaki ilçe ve ilk kademe belediye meclisleri tarafından alınan imara ilişkin kararlar, kararın gelişinden itibaren üç ay içinde büyükşehir belediye meclisi tarafından nazım imar plânına uygunluğu yönünden incelenerek aynen veya değiştirilerek kabul edildikten sonra büyükşehir belediye başkanına gönderilir. **(Ek cümle: 6/3/2008-5747/3 md.)** Üç ay içinde büyükşehir belediye meclisinde görüşülmeyen kararlar onaylanmış sayılır.

SORU 49 : Büyükşehir Belediyesi, İhtisas Komisyonları Nasıl Oluşturulur?

CEVAP : 5216 sayılı Büyükşehir Belediye Kanunu Madde 15 : Büyükşehir belediye meclisi, üyeleri arasından seçilecek en az beş, en çok dokuz kişiden oluşan ihtisas komisyonları kurabilir. İhtisas komisyonları, her siyasî

parti grubunun ve bağımsız üyelerin büyükşehir belediye meclisindeki üye sayısının meclis üye tam sayısına oranlanması suretiyle oluşur.

SORU 50 : İhtisas Komisyonları Havale Edilen Konuları Ne Kadar Sürede Sonuçlandırır?

CEVAP : Meclis toplantısını müteakip imar komisyonu en fazla on işgünü, diğer komisyonlar ise beş iş günü toplanarak kendisine havale edilen işleri sonuçlandırır. Komisyon bu sürenin sonunda raporunu meclise sunmadığı takdirde, konu meclis başkanlığı tarafından doğrudan meclis gündemine alınır.

SORU 51 : Büyükşehir Belediye Encümeni Kimlerden Oluşur?

CEVAP : 5216 sayılı Büyükşehir Belediye Kanunu Madde 16 : Büyükşehir belediye encümeni, belediye başkanının başkanlığında, belediye meclisinin kendi üyeleri arasından bir yıl için gizli oyla seçeceği beş üye ile biri genel sekreter, biri malî hizmetler birim amiri olmak üzere belediye başkanının her yıl birim amirleri arasından seçeceği beş üyeden oluşur.

SORU 52 : Büyükşehir Belediye Başkanın Temsil Durumu Nedir? Başkan Vekili Nasıl Belirlenir?

CEVAP : 5216 sayılı Büyükşehir Belediye Kanunu Madde 17 : Büyükşehir belediye başkanı, büyükşehir be-

lediye idaresinin başı ve tüzel kişiliğinin temsilcisidir. Büyükşehir belediye başkanı, ilgili kanunda gösterilen esas ve usullere göre büyükşehir belediyesi sınırları içindeki seçmenler tarafından doğrudan seçilir. Büyükşehir belediye başkan vekili, Belediye Kanunundaki usullere göre belirlenir:

Belediye başkanı izin, hastalık veya başka bir sebeple görev başında bulunmadığı hâllerde, bu süre içinde kendisine vekâlet etmek üzere, belediye meclisi üyeleri arasından birini başkan vekili olarak görevlendirir. Başkan vekili, başkanın yetkilerine sahiptir. Ancak, büyükşehir kapsamındaki ilçe ve ilk kademe belediye başkanları büyükşehir belediye başkan vekili olamaz.

SORU 53 : Büyükşehir Belediye Başkanının Görev ve Yetkileri Nelerdir?

CEVAP : 5216 sayılı Büyükşehir Belediye Kanunu Madde 18 :

a) Belediye teşkilatının en üst amiri olarak belediye teşkilâtını sevk ve idare etmek, beldenin ve belediyenin hak ve menfaatlerini korumak.

b) Belediyeyi stratejik plâna uygun olarak yönetmek, belediye idaresinin kurumsal stratejilerini oluşturmak, bu stratejilere uygun olarak bütçeyi hazırlamak ve uygulamak, belediye faaliyetlerinin ve personelinin performans ölçütlerini belirlemek, izlemek ve değerlendirmek, bunlarla ilgili raporları meclise sunmak.

c) Büyükşehir belediye meclisi ve encümenine başkanlık etmek, bu organların kararlarını uygulamak.

d) Bu Kanunla büyükşehir belediyesine verilen görev ve hizmetlerin etkin ve verimli bir şekilde uygulanabilmesi için gerekli önlemleri almak.

e) Büyükşehir belediyesinin ve bağlı kuruluşları ile işletmelerinin etkin ve verimli yönetilmesini sağlamak, büyükşehir belediyesi ve bağlı kuruluşları ile işletmelerinin bütçe tasarılarını, bütçe üzerindeki değişiklik önerilerini ve bütçe kesin hesap cetvellerini hazırlamak.

f) Büyükşehir belediyesinin hak ve menfaatlerini izlemek, alacak ve gelirlerinin tahsilini sağlamak.

g) Yetkili organların kararını almak şartıyla, büyükşehir belediyesi adına sözleşme yapmak, karşılıksız bağışları kabul etmek ve gerekli tasarruflarda bulunmak.

h) Mahkemelerde davacı veya davalı sıfatıyla ve resmî mercilerde büyükşehir belediyesini temsil etmek, belediye ve bağlı kuruluş avukatlarına veya özel avukatlara temsil ettirmek.

i) Belediye personelini atamak, belediye ve bağlı kuruluşlarını denetlemek.

j) Gerektiğinde bizzat nikâh kıymak.

k) Diğer kanunların belediye başkanlarına verdiği görev ve yetkilerden büyükşehir belediyesi görevlerine ilişkin olan hizmetleri yerine getirmek ve yetkileri kullanmak.

m) Bütçede yoksul ve muhtaçlar için ayrılan ödeneği kullanmak, özürlerle ilgili faaliyetlere destek olmak üzere özürlü merkezleri oluşturmak. Büyükşehir belediyelerinin 7'nci maddeye göre ilçe ve alt kademe belediyelerine görevlerini devretmeleri için büyükşehir belediye başkanının uygun görüşü aranır.

SORU 54 : Büyükşehir Belediye Başkanlığı, İlçe ve İlk Kademe Belediye Başkanlığı Nasıl Sona Erer?

CEVAP : 5216 sayılı Büyükşehir Belediye Kanunu Madde 19 : Belediye Kanunundaki hükümler saklı kalmak kaydıyla büyükşehir belediye meclisinin feshine neden olan eylem ve işlemlere katılan büyükşehir, ilçe ve ilk kademe belediye başkanlarının görevlerine Danıştay kararıyla son verilir.

SORU 55 : Büyükşehir Belediyelerinde Danışman İstihdam Edilebilir mi?

CEVAP : 5216 sayılı Büyükşehir Belediye Kanunu Madde 20 : Nüfusu aşan büyükşehir belediyelerinde on, diğer büyükşehir belediyelerinde beşi geçmemek üzere başkan danışmanı görevlendirilebilir. Danışman olarak görevlendirileceklerin en az dört yıllık yüksek öğrenim kurumlarından mezun olması şarttır.

Danışman olarak görevlendirilme, memuriyete geçiş, sözleşmeli veya işçi statüsünde çalışma dahil, ilgililer aç-

sından herhangi bir hak teşkil etmez. Danışmanların görev süreleri sözleşme süresi ile sınırlıdır. Ancak bu süre belediye başkanının görev süresini aşamaz.

SORU 56 : Büyükşehir Belediyeleri Hangi Teşkilatlardan Oluşur?

CEVAP : 5216 sayılı Büyükşehir Belediye Kanunu Madde 21 : Büyükşehir belediyesi teşkilâtı; norm kadro esaslarına uygun olarak genel sekreterlik, daire başkanlıkları ve müdürlüklerden oluşur.

SORU 57 : Büyükşehir Belediyelerinde Personel İstihdamı Nasıl Sağlanır?

CEVAP : 5216 sayılı Büyükşehir Belediye Kanunu Madde 22 : Büyükşehir belediyesi personeli büyükşehir belediye başkanı tarafından atanır. Personelden müdür ve üstü unvanlı olanlar ilk toplantıda büyükşehir belediye meclisinin bilgisine sunulur. **(Değişik ikinci fıkra: 24/10/2011-KHK-661/60 md.)** Genel sekreter, belediye başkanının teklifi üzerine İçişleri Bakanı tarafından atanır.

SORU 58 : Büyükşehir Belediyelerinin Gelirleri Nelerdir?

CEVAP : 5216 sayılı Büyükşehir Belediye Kanunu Madde 23 :

a) (Mülga: 2/7/2008-5779/8 md.)

b) (Mülga: 2/7/2008-5779/8 md.)

c) 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanununda yer alan oran ve esaslara göre büyükşehir belediyesince tahsil olunan at yarışları dahil müşterek bahislerden elde edilen Eğlence Vergisinin % 20'si müşterek bahislere konu olan yarışların yapıldığı yerin belediyesine, % 30'u nüfuslarına göre dağıtılmak üzere diğer ilçe ve ilk kademe belediyelerine ayrıldıktan sonra kalan % 50'si.

d) Büyükşehir belediyesine bırakılan sosyal ve kültürel tesisler, spor, eğlence ve dinlenme yerleri ile yeşil sahalarda içinde tahsil edilecek her türlü belediye vergi, resim ve harçları.

e) 7 nci maddenin birinci fıkrasının (g) bendinde belirtilen alanlar ile bu alanlara cephesi bulunan binalar üzerindeki her türlü ilân ve reklamların vergileri ile asma, tahsis ve bakım ücretleri.

f) 7 nci maddenin (f) bendine göre tespit edilen park yerlerinin işletilmesinden elde edilen gelirin ilçe ve ilk kademe belediyelerine, nüfuslarına göre dağıtılacak %50'sinden sonra kalacak %50'si.

g) Hizmetlerin büyükşehir belediyesi tarafından yapılması şartıyla 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanununda belirtilen oran ve esaslara göre alınacak yol, su ve kanalizasyon harcamalarına katılma payları.

h) Kira, faiz ve ceza gelirleri.

i) Kamu idare ve müesseselerinin yardımları.

j) Bağlı kuruluşların kesin hesaplarındaki gelirleri ile giderleri arasında oluşan fazlalık sonucu aktarılacak gelirler.

k) Büyükşehir belediyesi iktisadî teşebbüslerinin safi hasilâtından büyükşehir belediye meclisi tarafından belirlenecek oranda alınan hisseler.

l) Büyükşehir belediyesinin taşınır ve taşınmaz mal gelirleri.

m) Yapılacak hizmetler karşılığı alınacak ücretler.

n) Şartlı ve şartsız bağışlar.

o) Diğer gelirler.

SORU 59 : Büyükşehir Belediyelerinin Giderleri Nelerdir?

CEVAP : 5216 sayılı Büyükşehir Belediye Kanunu Madde 24 :

a) Belediye hizmet binaları ve tesislerin temini, bakım ve onarımı için yapılan giderler.

b) Belediye personeline ve belediyenin seçilmiş organlarının üyelerine ödenen maaş, ücret, ödenek, huzur hakkı, yolluklar, hizmete ilişkin eğitim ile diğer giderler.

c) İlçe, ilk kademe belediyeleri ile bağlı kuruluşlara yapacakları yardımlar ve ortak proje giderleri.

- d) Her türlü alt yapı, yapım, onarım ve bakım giderleri.
- e) Belediye zabıta ve itfaiye hizmetleri ile diğer görev ve hizmetlerin yürütülmesi için yapılacak giderler.
- f) Vergi, resim, harç, katılma payı, hizmet karşılığı alınacak ücretler ve diğer gelirlerin takip ve tahsili için yapılacak giderler.
- g) Belediyenin kuruluşuna katıldığı şirket, kuruluş ve birliklerle ilgili ortaklık payı ile üyelik aidatı giderleri.
- h) Mezarlıkların tesisi, korunması ve bakımına ilişkin giderler.
- i) Faiz, borçlanmaya ilişkin diğer ödemeler ve sigorta giderleri.
- j) Dar gelirli, yoksul, muhtaç ve kimsesizler ile özürllere yapılacak sosyal hizmet ve yardımlar.
- k) Dava takip ve icra giderleri.
- l) Temsil, tören, ağırlama ve tanıtım giderleri.
- m) Avukatlık, danışmanlık ve denetim ödemeleri.
- o) Spor, sosyal, kültürel ve bilimsel etkinlikler için yapılan giderler.
- p) Büyükşehir belediye hizmetleriyle ilgili olarak yapılan kamuoyu yoklaması ve araştırması giderleri.
- r) Kanunla verilen görevler ve hizmetlerin yürütülmesi için yapılan diğer giderler.

SORU 60 : Büyükşehir Belediye Bütçesi Nasıl Sunulur ve Kabul Edilir?

CEVAP : 5216 sayılı Büyükşehir Belediye Kanunu Madde 25 : Büyükşehir belediye bütçesi ile ilçe ve ilk kademe belediyelerinden gelen bütçeler büyükşehir belediye meclisine sunulur ve büyükşehir belediye meclisince yatırım ve hizmetler arasında bütünlük sağlayacak biçimde aynen veya değiştirilerek kabul edilir.

Büyükşehir, ilçe ve ilk kademe belediye bütçeleri, büyükşehir belediye meclisinde aynı toplantı döneminde ve birlikte görüşülerek karara bağlanır ve tek bütçe hâlinde bastırılır. Büyükşehir belediye meclisi, ilçe ve ilk kademe belediyelerinin bütçelerini kabul ederken;

a) Bütçe metnindeki kanun, tüzük ve yönetmeliklere aykırı madde ve ibareleri çıkarmaya veya değiştirmeye,

b) Belediyenin tahsile yetkili olmadığı gelirleri çıkarmaya, kanunî sınırlar üzerinde veya altında belirlenmiş olan vergi ve harçların oran ve miktarlarını kanunda öngörülen sınırlarına çekmeye,

c) Kesinleşmiş belediye borçları için bütçeye konulması gerekip de konulmamış ödeneği eklemeye,

d) Ortak yatırım programına alınan yatırımlar için gerekli ödeneği eklemeye, yetkilidir.

Büyükşehir belediye meclisince ilçe ve ilk kademe belediye bütçelerinde yapılan değişikliklere karşı on gün içinde Danıştay'a itiraz edilebilir. Danıştay, itirazı otuz gün

içinde karara bağlar. Bütçenin hazırlanması ve uygulanmasına ilişkin diğer hususlarda Belediye Kanunu hükümleri uygulanır.

SORU 61 : Büyükşehir Belediyeleri Şirket Kurabilir mi?

CEVAP : 5216 sayılı Büyükşehir Belediye Kanunu Madde 26 (Değişik: 29/3/2011-6215/21 md.) (1) : Büyükşehir belediyesi kendisine verilen görev ve hizmet alanlarında, ilgili mevzuatta belirtilen usullere göre sermaye şirketleri kurabilir.

SORU 62 : Büyükşehir Belediyeleri Kendi Mülkiyeti ve Tasarrufundaki İşletmeleri Kurdukları Şirketlere Devredebilirler mi? Devrederlerse Ne Kadarını Devredebilirler?

CEVAP : Büyükşehir belediyesi, mülkiyeti veya tasarrufundaki hafriyat sahalarını, toplu ulaşım hizmetlerini, sosyal tesisler, büfe, otopark ve çay bahçelerini işletebilir; ya da bu yerlerin belediye veya bağlı kuruluşlarının % 50'sinden fazlasına ortak olduğu şirketler ile bu şirketlerin % 50'sinden fazlasına ortak olduğu şirketlere, 8/9/1983 tarihli ve 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu hükümlerine tabi olmaksızın belediye meclisince belirlenecek süre ve bedelle işletilmesini devredebilir.

SORU 63 : Büyükşehir Belediyeleri Özürlülerle İlgili Birim Oluşturabilir mi?

CEVAP : 5216 sayılı Büyükşehir Belediye Kanunu Ek Madde 1- (Ek:1/7/2005-5378/40 md.) : Büyükşehir belediyelerinde özürlülerle ilgili bilgilendirme, bilinçlendirme, yönlendirme, danışmanlık, sosyal ve mesleki rehabilitasyon hizmetleri vermek üzere özürlü hizmet birimleri oluşturulur.

Bu birimler, faaliyetlerini özürlülere hizmet amacıyla kurulmuş vakıf, dernek ve bunların üst kuruluşlarıyla işbirliği hâlinde sürdürürler:

SORU 64 : Büyükşehir Belediyelerinin Sınırlarına Giren Birleşme veya Katılma Durumunda Belediyelerin Yürütmekte Olduğu Hizmetlerle İlgili Nasıl Bir İşlem Yapılır?

CEVAP : 5216 sayılı Büyükşehir Belediye Kanunu Ek Madde 2- (Ek: 6/3/2007-5594-1 md.) : Birleşme, katılma veya geçici 2'nci madde gereğince büyükşehir belediyesi sınırlarına giren belediyelerin yürütmekte olduğu su, kanalizasyon, katı atık, ulaşım, her çeşit yolcu ve yük terminalleri, toptancı halleri, mezbaha, mezarlık ve itfaiye hizmetlerine ilişkin olmak üzere bina, tesis, araç, gereç, taşınır ve taşınmaz malları ve bu hizmetlerin yerine getirilmesine yönelik yatırım, alacak ve borçları büyükşehir belediyesine veya ilgili bağlı kuruluşuna devredilir.

Bu maddenin birinci fıkrasında belirtilen hizmet alanlarında Devlet memuru olarak çalışmakta olanlar kadrolarıyla birlikte, 5393 sayılı Belediye Kanununun 49 uncu maddesinin üçüncü fıkrasına göre sözleşmeli personel statüsünde çalışmakta olanlar ise bu şekilde çalışmalarına esas teşkil eden kadrolar ile birlikte büyükşehir belediyesine veya ilgili bağlı kuruluşuna devredilir. Devredilen personelin aylık, ek gösterge, her türlü zam ve tazminatları ile diğer malî haklarının ödenmeye devam olunması, atanma ve kadro unvanlarının yeniden düzenlenmesinde 5393 sayılı Kanunun 50'nci maddesi hükümleri uygulanır.

Bu maddenin birinci fıkrasında belirtilen hizmet alanlarında ilgili mevzuatı uyarınca ihdası ya da vizesi yapılmış sürekli işçi kadrolarında veya geçici iş pozisyonlarında 4857 sayılı İş Kanununa göre çalışmakta olanlar ise mevcut kadro ve pozisyonları ile birlikte büyükşehir belediyesine veya ilgili bağlı kuruluşuna devredilir. Devredilen işçilerin ücret ile diğer malî ve sosyal hakları, devir işleminden önce haklarında uygulanmakta olan toplu iş sözleşmesi veya bireysel iş sözleşmesi hükümlerine göre belirlenmeye devam olunur. Pozisyon değişikliği hali dahil yapılacak bu devir işlemi, ücret ile diğer malî ve sosyal haklarda değişiklik yapılmasına hak kazandırmaz ve başka bir toplu iş sözleşmesinin uygulanmasını isteme hakkını vermez. Devir işleminden sonra yapılacak toplu iş sözleşmelerine ise bu işçilerin mevcut ücret ile diğer malî haklarında diğer işçiler için kararlaştırılacak artış oranı veya miktarını geçecek şekilde artış öngören ya da diğer işçi-

lerden farklı yeni malî ve sosyal haklar verilmesini sağlayacak hükümler konulamaz.

Bu madde uyarınca personel devri yapılan büyükşehir belediyesinin talebi üzerine, büyükşehir belediyesinin veya bağlı kuruluşun norm kadro alt grubunu veya bulunduğu alt grup itibarıyla ihdas edilebilecek kadro sayılarını, devir işlemini takip eden bir yıl içerisinde tekrar belirlemeye İçişleri Bakanlığı yetkilidir.

Bu madde kapsamında yapılacak devir işlemleri, söz konusu belediyelerin temsiline imkân verecek şekilde valiliklerce teşekkül ettirilecek komisyonlarca yürütülür.

Daha önce yapılan devirler hariç olmak üzere, devir işlemleri bu maddenin yayımı tarihinden itibaren altı ay içinde tamamlanır. Devir işlemleri kesinleşene kadar söz konusu hizmetler, ilgili belediyesince yürütülmeye devam olunur.

Büyükşehir belediyesi sınırlarına giren belediyelerin, kanunların verdiği yetkiye dayanarak yürütmekte oldukları toplu taşıma ve ulaşım hizmetlerinin, gerçek ve tüzel kişilere yaptırılması amacıyla verilen ruhsat, imtiyaz sözleşmesi ve ulaşım araçları kira sözleşmesi, ruhsatta öngörülen süre ve sahip oldukları hat güzergâhı ile sınırlı olmak şartıyla herhangi bir işleme gerek kalmaksızın büyükşehir belediyesi toplu taşıma ve ulaşım sistemine dahil edilir.

SORU 65 : Büyükşehir Belediyesi Kanununa Göre Büyükşehirlerin Sınırları Nasıl Tespit Edilmiştir?

CEVAP : 5216 sayılı Büyükşehir Belediye Kanunu Geçici Madde 2 : Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte; büyükşehir belediye sınırları, İstanbul ve Kocaeli ilinde, il mülkî sınırırır. Diğer büyükşehir belediyelerinde, mevcut valilik binası merkez kabul edilmek ve il mülkî sınırları içinde kalmak şartıyla, nüfusu bir milyona kadar olan büyükşehirlerde yarıçapı yirmi kilometre, nüfusu bir milyondan iki milyona kadar olan büyükşehirlerde yarıçapı otuz kilometre, nüfusu iki milyondan fazla olan büyükşehirlerde yarıçapı elli kilometre olan dairenin sınırı büyükşehir belediyesinin sınırını oluşturur. **(Mülga ikinci fıkra: 6/3/2008-5747/3 md.)**

Bu sınırlar içinde kalan köylerin tüzel kişiliği sona erecek mahalleye dönüşür. Bu şekilde oluşan mahallelerin katılacağı ilçe veya ilk kademe belediyesi, büyükşehir belediye meclisince belirlenir. Orman köylerinin tüzel kişiliği devam eder. Ancak ormanlarla ilgili diğer kanun hükümleri saklı kalmak üzere bu köyler imar bakımından büyükşehir belediyesinin mücavir alanı sayılırlar. Bu köylerde su ve kanalizasyon hizmetlerini yürütme görev ve yetkisi ilgili büyükşehir belediyesine bağlı su ve kanalizasyon idaresine aittir.

Birinci fıkra gereğince büyükşehir belediyesi kapsamına alınan ilçelerin mülkî sınırları içinde kalan belediye ve köyler ile, büyükşehir belediyesi kapsamına alınan be-

diyelerin mücavir alan sınırları içerisinde bulunan köylerden; birinci fıkrada belirtilen mesafelerin dışında kalan belediye ve köyler, bu Kanunun yayımı tarihinden itibaren altı ay içinde belediye meclisi veya köy ihtiyar heyetinin talebi üzerine büyükşehir belediye meclisinin kararı ve İçişleri Bakanlığının onayı ile başka bir işleme gerek kalmaksızın büyükşehir belediye sınırları içine alınabilir. Bu köylerin mahalle olarak hangi ilçe veya ilk kademe belediyesine katılacakları aynı meclis kararında gösterilir.

Birinci fıkra gereğince büyükşehir kapsamına alınan belediyelerin sınırlarında yerleşim düzeni gerekleri dikkate alınarak bu Kanunun yayımı tarihinden itibaren bir sene içinde büyükşehir belediye meclisinin talebi üzerine İçişleri Bakanlığınca gerekli değişiklikler yapılabilir.

Büyükşehir belediye sınırlarına alınan belediyelerin organları büyükşehir belediyesi ilçe veya ilk kademe belediyesi organları; köy muhtar ve ihtiyar heyeti ise mahalle muhtar ve ihtiyar heyeti olarak ilk mahalli idareler genel seçimine kadar görevlerine devam ederler.

Tüzel kişiliği kalkan köylerin malvarlıkları hak, alacak ve borçları mahalle olarak katıldıkları belediyeye devredilir.

Büyükşehir belediye kapsamına alınma nedeniyle meydana gelecek mülki sınır değişiklikleri katılma durumuna uygun olarak 5442 sayılı İl İdaresi Kanunu hükümlerine göre çözülür.

SORU 66 : Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Hakkında Kanunun Uygulamasında Hangi Kurumlar Yetkilidir?

CEVAP : 6306 sayılı Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Hakkında Kanun Madde 2 :

(1) Bu Kanunun uygulanmasında;

a. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı,

b. Belediye ve mücavir alan sınırları içinde belediyeler, bu sınırlar dışında il özel idareleri, büyükşehirlerde büyükşehir belediyeleri ve Bakanlık tarafından yetkilendirilmesi hâlinde büyükşehir belediyesi sınırları içindeki ilçe belediyeleri,

c. TOKİ: Toplu Konut İdaresi Başkanlığı yetkilidir.

SORU 67 : 6306 Sayılı Kanun Kapsamındaki Proje ve Uygulamalar Süresince Her Türlü İmar ve Yapılaşma İşlemlerini Geçici Olarak Durdurabilir mi?

CEVAP : 6306 sayılı Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Hakkında Kanun Madde 4 :

(1) Bakanlık veya uygulamayı yürütmesi hâlinde TOKİ veya İdare, riskli alanlarda, riskli yapıların bulunduğu taşınmazlarda ve rezerv yapı alanlarında bu Kanun kapsamındaki proje ve uygulamalar süresince her türlü imar ve yapılaşma işlemlerini geçici olarak durdurabilir.

(2) 3 üncü maddenin üçüncü fıkrasında belirtilen taşınmazlar, tahsis ve devir işlemleri sonuçlandırılıncaya kadar Maliye Bakanlığınca satılamaz, kiraya verilemez, tahsis edilemez, ön izne veya irtifak hakkına konu edilemez.

(3) Uygulama sırasında Bakanlık, TOKİ veya İdare tarafından talep edilmesi hâlinde, hak sahiplerinin de görüşü alınarak, riskli alanlardaki yapılar ile riskli yapılara elektrik, su ve doğal gaz verilmez ve verilen hizmetler kurum ve kuruluşlar tarafından durdurulur.

SORU 68 : 6306 Sayılı Kanunun Hükümleri Ne Zaman Yürürlüğe Girecektir?

CEVAP : 6306 sayılı Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Hakkında Kanun Madde 24 :

(1) Bu Kanunun;

a) 19'uncu maddesinin (a) bendi ile değiştirilen 644 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 2'nci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendi ile 23'üncü maddesi yayımı tarihinden üç yıl sonra,

b) Diğer hükümleri yayımı tarihinde, yürürlüğe girer.

SORU 69 : İki Yıl İçinde Dönüşüm ve İyileştirme Uygulaması Başlatılmayan Taşınmazların Tahsisleri ve Devir İşlemleri Hakkında Nasıl Bir Uygulama Yapılır?

CEVAP : 6306 sayılı Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Hakkında Kanun Geçici Madde 1 :

(1) 775, 5366 ve 5393 sayılı kanunlar ile 29/6/2001 tarihli ve 4706 sayılı Hazineye Ait Taşınmaz Malların Değerlendirilmesi ve Katma Değer Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun ve diğer kanunlar kapsamındaki dönüşüm ve iyileştirme uygulamaları için TOKİ'ye, İdareye ve diğer kamu idarelerine tahsis ve devredilmiş olup da tahsisin yapıldığı veya mülkiyetin devredildiği tarihten itibaren iki yıl içinde dönüşüm ve iyileştirme uygulaması başlatılmayan taşınmazların tahsisleri resen kaldırılır ve devir işlemi de iptal edilmiş sayılarak, tapuda resen Hazine adına tescil ve Bakanlığın talebi üzerine bu Kanunun öngördüğü amaçlar için kullanılmak üzere Maliye Bakanlığınca Bakanlığa tahsis edilir.

İL ÖZEL İDARESİ

SORU 70 : İl Özel İdaresi Hangi Kanuna Tabidir?

CEVAP : İl Özel idaresi 5302 Sayılı İl Özel İdaresi kanununa tabidir.

SORU 71 : İl Özel İdaresinin Görev ve Sorumlulukları Nelerdir?

CEVAP : 5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanunu Madde 6: İl özel idaresi mahallî müşterek nitelikte olmak şartıyla;

a) Sağlık, tarım, sanayi ve ticaret; ilin çevre düzeni plânı, bayındırlık ve iskân, toprağın korunması, erozyonun önlenmesi, sosyal hizmet ve yardımlar, yoksullara mikro kredi verilmesi, çocuk yuvaları ve yetiştirme yurtları; ilk ve orta öğretim kurumlarının arsa temini, binalarının yapım, bakım ve onarımı ile diğer ihtiyaçlarının karşılanmasına ilişkin hizmetleri il sınırları içinde,

b) İmar, yol, su, kanalizasyon, katı atık, çevre, acil yardım ve kurtarma, kültür, turizm, gençlik ve spor; orman köylerinin desteklenmesi, ağaçlandırma, park ve bahçe tesisine ilişkin hizmetleri belediye sınırları dışında, yapmakla görevli ve yetkilidir.

İl çevre düzeni plânı; valinin koordinasyonunda, büyükşehirlerde büyükşehir belediyeleri, diğer illerde il belediyesi ve il özel idaresi ile birlikte yapılır. İl çevre düzeni plânı belediye meclisi ile il genel meclisi tarafından onaylanır.

Hizmetlerin yerine getirilmesinde öncelik sırası, il özel idaresinin malî durumu, hizmetin ivediliği ve verildiği yerin gelişmişlik düzeyi dikkate alınarak belirlenir.

İl özel idaresi hizmetleri, vatandaşlara en yakın yerlerde ve en uygun yöntemlerle sunulur. Hizmet sunumunda

özürlü, yaşlı, düşkün ve dar gelirlilerin durumuna uygun yöntemler uygulanır.

Hizmetlerin diğer mahallî idareler ve kamu kuruluşları arasında bütünlük ve uyum içinde yürütülmesine yönelik koordinasyon o ilin valisi tarafından sağlanır.

4562 sayılı Organize Sanayi Bölgeleri Kanunu ile Sanayi ve Ticaret Bakanlığına ve organize sanayi bölgelerine tanınan yetki ve sorumluluklar bu Kanun kapsamı dışındadır.

SORU 72 : İl Özel İdaresinin Yetkileri ve İmtiyazları Nelerdir?

CEVAP : 5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanunu Madde 7:

a) Kanunlarla verilen görev ve hizmetleri yerine getirebilmek için her türlü faaliyette bulunmak, gerçek ve tüzel kişilerin faaliyetleri için kanunlarda belirtilen izin ve ruhsatları vermek ve denetlemek.

b) Kanunların il özel idaresine verdiği yetki çerçevesinde yönetmelik çıkarmak, emir vermek, yasak koymak ve uygulamak, kanunlarda belirtilen cezaları vermek.

c) Hizmetlerin yürütülmesi amacıyla, taşınır ve taşınmaz malları almak, satmak, kiralamak veya kiraya vermek, takas etmek, bunlar üzerinde sınırlı aynî hak tesis etmek.

d) Borç almak ve bağış kabul etmek.

e) Vergi, resim ve harçlar dışında kalan ve miktarı yirmi beş milyar Türk Lirasına kadar olan dava konusu uyuşmazlıkların anlaşmayla tasfiyesine karar vermek.

f) Özel kanunları gereğince il özel idaresine ait vergi, resim ve harçların tarh, tahakkuk ve tahsilini yapmak.

g) Belediye sınırları dışındaki gayri sıhî müesseseler ile umuma açık istirahat ve eğlence yerlerine ruhsat vermek ve denetlemek.

İl özel idaresi, hizmetleri ile ilgili olarak, halkın görüş ve düşüncelerini belirlemek amacıyla kamuoyu yoklaması ve araştırması yapabilir.

İl özel idaresinin mallarına karşı suç işleyenler Devlet malına karşı suç işlemiş sayılır.

İl özel idaresinin proje karşılığı borçlanma yoluyla elde edilen gelirleri, vergi, resim ve harçları, şartlı bağışlar ve kamu hizmetlerinde fiilen kullanılan malları haczedilemez.

SORU 73 : İl Özel İdaresine Tanınan Muafiyetler Nelerdir?

CEVAP : 5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanunu Madde 8: İl özel idaresinin kamu hizmetine ayrılan veya kamunun yararlanmasına açık, gelir getirmeyen taşınmaz malları ile bunların inşaa ve kullanımları her türlü vergi, resim, harç, katkı ve katılma paylarından muaftır.

SORU 74 : Valinin Görev ve Yetkileri Nelerdir?

CEVAP : 5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanunu

Madde 30 :

a) İl özel idaresi teşkilâtının en üst amiri olarak il özel idaresi teşkilâtını sevk ve idare etmek, il özel idaresinin hak ve menfaatlerini korumak.

b) İl özel idaresini stratejik plâna uygun olarak yönetmek, il özel idaresinin kurumsal stratejilerini oluşturmak, bu stratejilere uygun olarak bütçeyi, il özel idaresi faaliyetlerinin ve personelinin performans ölçütlerini hazırlamak ve uygulamak, izlemek ve değerlendirmek, bunlarla ilgili raporları meclise sunmak.

c) İl özel idaresini Devlet dairelerinde ve törenlerde, davacı veya davalı olarak da yargı yerlerinde temsil etmek veya vekil tayin etmek.

d) İl encümenine başkanlık etmek.

e) İl özel idaresinin taşınır ve taşınmaz mallarını idare etmek.

f) İl özel idaresinin gelir ve alacaklarını takip ve tahsil etmek.

g) Yetkili organların kararını almak şartıyla sözleşme yapmak.

h) İl genel meclisi ve encümen kararlarını uygulamak.

i) Bütçeyi uygulamak, bütçede meclis ve encümenin yetkisi dışında kalan aktarmaları yapmak.

j) İl özel idaresi personelini atamak.

k) İl özel idaresi, bağılı kuruluşlarını ve işletmelerini denetlemek.

l) Şartsız bağışları kabul etmek.

m) İl halkının huzur, esenlik, sağlık ve mutluluğu için gereken önlemleri almak.

n) Bütçede yoksul ve muhtaçlar için ayrılan ödeneği kullanmak.

o) Kanunlarla il özel idaresine verilen ve il genel meclisi veya il encümeni kararını gerektirmeyen görevleri yapmak ve yetkileri kullanmak.

SORU 75 : İl Özel İdaresi Teşkilâtı Hangi Organlardan Oluşur?

CEVAP : 5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanunu Madde 35 : İl özel idaresi teşkilâtı; genel sekreterlik, malî işler, sağlık, tarım, imar, insan kaynakları, hukuk işleri birimlerinden oluşur. İlin nüfusu, fiziki ve coğrafi yapısı, ekonomik, sosyal, kültürel özellikleri ile gelişme potansiyeli dikkate alınarak norm kadro sistemine ve ihtiyaca göre oluşturulacak diğer birimlerin kurulması, kaldırılması veya birleştirilmesi il genel meclisinin kararıyla olur. Bu birimler büyükşehir belediyesi olan illerde daire başkanlığı ve müdürlük, diğer illerde müdürlük şeklinde kurulur.

Genel sekreter, il özel idaresi hizmetlerini vali adına ve onun emirleri yönünde, mevzuat hükümlerine, il genel

meclisi ve il encümeni kararlarına, il özel idaresinin amaç ve politikalarına, stratejik plan ve yıllık çalışma programına göre düzenler ve yürütür. Bu amaçla il özel idaresi kuruluşlarına gereken emirleri verir ve bunların uygulanmasını gözetir ve sağlar.

Genel sekreter yukarıda belirtilen hizmetlerin yürütülmesinden valiye karşı sorumludur.

Toplam nüfusu 3.000.000'a kadar olan illerde, ihtiyaca göre en fazla iki, nüfusu bunun üzerinde olan illerde en fazla dört genel sekreter yardımcılığı kadrosu ihdas edilebilir.

İlçelerde, özel idare işlerini yürütmek amacıyla kaymakama bağlı ilçe özel idare teşkilâtı oluşturulabilir.

SORU 76 : Faaliyet Raporunu Kim Hazırlar ve İl Genel Meclisine Ne Zaman Sunar?

CEVAP : 5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanunu Madde 39 : Vali, Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanununun 41'inci maddesinin dördüncü fıkrasında belirtilen biçimde; stratejik plân ve performans hedeflerine göre yürütülen faaliyetleri, belirlenmiş performans ölçütlerine göre hedef ve gerçekleşme durumu ile meydana gelen sapmaların nedenlerini açıklayan faaliyet raporunu hazırlar.-

Faaliyet raporu Mart ayı toplantısında vali veya genel sekreter tarafından meclise sunulur. Raporun bir örneği İçişleri Bakanlığına gönderilir ve kamuoyuna da açıklanır.

SORU 77 : İl Özel İdaresinin Gelirleri Nelerdir?

CEVAP : 5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanunu

Madde 42 :

- a) Kanunlarla gösterilen il özel idaresi vergi, resim, harç ve katılma payları.
- b) Genel bütçe vergi gelirlerinden ayrılan paylar.
- c) Genel ve özel bütçeli idarelerden yapılacak ödemeler.
- d) Taşınır ve taşınmaz malların kira, satış ve başka suretle değerlendirilmesinden elde edilecek gelirler.
- e) İl genel meclisi tarafından belirlenecek tarifelere göre tahsil edilecek hizmet karşılığı ücretler.
- f) Faiz ve ceza gelirleri.
- g) Bağışlar.
- h) Her türlü girişim, iştirak ve faaliyetler karşılığı sağlanacak gelirler.
- i) Diğer gelirler.

SORU 78 : İl Özel İdaresinin Giderleri Nelerdir?

CEVAP : 5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanunu

Madde 43 :

- a) İl özel idaresi binaları, tesisleri ile araç ve malzemelerinin temini, yapımı, bakımı ve onarımı için yapılan giderler.

b) İl özel idaresinin personeline ve seçilmiş organlarının üyelerine ödenen maaş, ücret, ödenek, huzur hakkı, yolluklar, hizmete ilişkin eğitim harcamaları ile diğer giderler.

c) Her türlü alt yapı, yapım, onarım ve bakım giderleri.

d) Vergi, resim, harç, katılma payı, hizmet karşılığı alınacak ücretler ve diğer gelirlerin takip ve tahsili için yapılacak giderler.

e) İl genel meclisince belirlenecek ilkeler çerçevesinde köylere veya köylerin aralarında kurdukları birliklere yapılacak yardımlar.

f) İl özel idaresinin kuruluşuna katıldığı şirket, kuruluş ve birliklerle ilgili ortaklık payı, üyelik aidatı giderleri.

g) Faiz, borçlanmaya ilişkin diğer ödemeler ve sigorta giderleri.

h) Yoksul, muhtaç ve kimsesizler ile özörlöölere yapılacak sosyal hizmet ve yardımlar.

i) Dava takip ve icra giderleri.

j) Temsil, tören, ağırlama ve tanıtım giderleri.

k) Avukatlık, danışmanlık ve denetim hizmetleri karşılığı yapılacak ödemeler.

l) Yurt içi ve yurt dışı kamu ve özel kesim ile sivil toplum örgütleriyle birlikte yapılan ortak hizmetler ve diğer proje giderleri.

m) Sosyal-kültürel ve bilimsel etkinlikler için yapılan giderler.

n) Özel idare hizmetleriyle ilgili olarak yapılan kamuoyu yoklaması ve araştırması giderleri.

o) Doğal afet giderleri.

p) Kanunla verilen görevler ve hizmetlerin yürütülmesi için yapılan diğer giderler.

SORU 79 : İl Özel İdaresi Bütçesinin Hazırlanması ve Kabulü Nasıl Olur?

CEVAP : 5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanunu Madde 45 : Vali tarafından hazırlanan bütçe tasarısı Eylül ayı başında il encümenine sunulur. Encümen, bütçeyi inceleyerek görüşüyle birlikte Kasım ayının birinci gününden önce il genel meclisine sunar. İl genel meclisi bütçe tasarısını yıl başından önce aynen veya değiştirerek kabul eder. Ancak, meclis bütçe denkliliğini bozacak biçimde gider artırıcı ve gelir azaltıcı değişiklikler yapamaz.

SORU 80 : İl Özel İdaresinin Kesin Hesabı Meclise Ne Zaman Sunulur?

CEVAP : 5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanunu Madde 47 : Her yıl bütçesinin kesin hesabı, vali tarafından hesap döneminin bitiminden sonra gelen Mart ayı içinde encümene sunulur. Kesin hesap il genel meclisinin Mayıs ayı

toplantısında görüşülerek karara bağlanır. Kesin hesabın görüşülmesi ve kesinleşmesinde, bütçeye ilişkin hükümler uygulanır.

SORU 81 : İl Özel İdaresi Tarafından Hangi Durumlarda Acil Durum Planlaması Yapılır?

CEVAP : 5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanunu Madde 69 : İl özel idaresi, yangın, sanayi kazaları, deprem ve diğer doğal afetlerden korunmak veya bunların zararlarını azaltmak amacıyla ilin özelliklerini de dikkate alarak gerekli afet ve acil durum plânlarını yapar, ekip ve donanımı hazırlar.

Acil durum plânlarının hazırlanmasında varsa il ölçeğindeki diğer acil durum plânlarıyla da koordinasyon sağlanır ve ilgili bakanlık, kamu kuruluşları, meslek teşekkülleriyle üniversitelerin ve diğer mahallî idarelerin görüşleri alınır.

Plânlar doğrultusunda halkın eğitimi için gerekli önlemler alınarak ikinci fıkrada sayılan idareler, kurumlar ve örgütlerle ortak programlar yapılabilir.

İl özel idaresi, il dışında yangın ve doğal afetler meydana gelmesi durumunda, bu bölgelere gerekli yardım ve destek sağlayabilir.

İL GENEL MECLİSİ

SORU 82 : İl Genel Meclisi Kimlerden Oluşur?

CEVAP : 5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanunu Madde 9 : İl genel meclisi, il özel idaresinin karar organıdır ve ilgili kanunda gösterilen esas ve usullere göre ildeki seçmenler tarafından seçilmiş üyelerden oluşur.

SORU 83 : İl Genel Meclisinin Görev ve Yetkileri Nelerdir ?

CEVAP : 5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanunu

Madde 10 :

a) Stratejik plân ile yatırım ve çalışma programlarını, il özel idaresi faaliyetlerini ve personelinin performans ölçütlerini görüşmek ve karara bağlamak.

b) Bütçe ve kesin hesabı kabul etmek, bütçede kurumsal kodlama yapılan birimler ile fonksiyonel sınıflandırmanın birinci düzeyleri arasında aktarma yapmak.

c) Belediye sınırları il sınırı olan Büyükşehir Belediyeleri hariç İl çevre düzeni plânı ile belediye sınırları dışındaki alanların imar plânlarını görüşmek ve karara bağlamak.

d) Borçlanmaya karar vermek.

e) Bütçe içi işletmeler ile Türk Ticaret Kanununa tâbi ortaklıklar kurulmasına veya bu ortaklıklardan ayrılmaya, sermaye artışına ve gayrimenkul yatırım ortaklığı kurulmasına karar vermek.

f) Taşınmaz mal alımına, satımına, trampa edilmesine, tahsisine, tahsis şeklinin değiştirilmesine veya tahsisli bir taşınmazın akar haline getirilmesine izin; üç yıldan fazla kiralınmasına ve süresi yirmibeş yılı geçmemek kaydıyla bunlar üzerinde sınırlı aynî hak tesisine karar vermek.

g) Şartlı bağışları kabul etmek.

h) (İptal: Anayasa Mahkemesinin 18/1/2007 tarihli ve E.:2005/32, K.:2007/3 sayılı Kararı ile.)

i) İl özel idaresi adına imtiyaz verilmesine ve il özel idaresi yatırımlarının yap-işlet veya yap-işlet-devret modeli ile yapılmasına, il özel idaresine ait şirket, işletme ve iştiraklerin özelleştirilmesine karar vermek.

j) Encümen üyeleri ile ihtisas komisyonları üyelerini seçmek.

k) İl özel idaresi tarafından çıkarılacak yönetmelikleri kabul etmek.

l) Norm kadro çerçevesinde il özel idaresinin ve bağlı kuruluşlarının kadrolarının ihdas, iptal ve değiştirilmesine karar vermek.

m) Yurt içindeki ve yurt dışındaki mahallî idareler ve mahallî idare birlikleriyle karşılıklı işbirliği yapılmasına karar vermek.

n) Diğer mahallî idarelerle birlik kurulmasına, kurulmuş birliklere katılmaya veya ayrılmaya karar vermek.

o) İl özel idaresine kanunlarla verilen görev ve hizmetler dışında kalan ve ilgililerin isteğine bağlı hizmetler için uygulanacak ücret tarifesini belirlemek.

SORU 84 : İl Genel Meclisi Ne Zaman ve Nasıl Toplanır?

CEVAP : 5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanunu Madde 12 : İl genel meclisi, il genel meclisince belirlenecek bir aylık tatil hariç her ayın ilk haftası meclis tarafından önceden belirlenen günde mutata toplantı yerinde toplanır. Kasım ayı toplantısı dönem başı toplantısıdır.

Bütçe görüşmesine rastlayan toplantı süresi en çok yirmi gün, diğer toplantıların süresi en çok beş gündür.

Mutat toplantı yeri dışında toplanılmasının zorunlu olduğu durumda üyelere ve valiye önceden bilgi vermek kaydıyla meclis başkanının belirlediği yerde toplantı yapılır. Ayrıca, toplantının yeri ve zamanı mutata usullerle halka duyurulur.

İl genel meclisinin toplantıları açıktır. Meclis başkanı veya üyelere herhangi birinin gerekçeli önerisi üzerine, toplantıya katılanların salt çoğunluğuyla kapalı oturum yapılmasına karar verilebilir. Salt çoğunluk belli bir sayının yarısından az olmayan çoğunluğu ifade eder.

İl genel meclisi görüşmeleri görevlilerce tutanağa geçirilir, tutanak başkanı ve kâtip üyeler tarafından imzalanır. Toplantılar, meclisin kararıyla sesli veya görüntülü cihazlarla da kaydedilebilir.

Özel idare teşkilatı ve ildeki kamu kurum ve kuruluşlarının birim amirleri gündemdeki konularla ilgili olarak meclis toplantılarına davet edilebilir ve bilgi alınabilir.

SORU 85 : İl Genel Meclisi Gündemi Kim Tarafından Belirlenir?

CEVAP : 5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanunu Madde 13 : Gündem, meclis başkanı tarafından belirlenir ve üyelere en az üç gün önceden bildirilir. Valinin önerdiği hususlar gündeme alınır. Gündem, çeşitli yollarla da halka duyurulur.

İl genel meclisi üyeleri de il özel idaresine ait işlerle ilgili konuların gündeme alınmasını önerebilir. Öneri, toplantıya katılanların salt çoğunluğuyla kabul edildiği takdirde gündeme alınır.

SORU 86 : İl Genel Meclisi Toplantı ve Karar Yeter Sayısı Ne Kadardır, Nasıl Belirlenir?

CEVAP : 5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanunu Madde 14 : İl genel meclisi, üye tam sayısının salt çoğunluğuyla toplanır ve katılanların salt çoğunluğuyla karar verir. Ancak, karar yeter sayısı, üye tam sayısının dörtte birinden az olamaz. Oylamada eşitlik çıkması durumunda meclis başkanının bulunduğu taraf çoğunluk sayılır. Gizli oylamalarda eşitlik çıkması durumunda oylama tekrarlanır, eşitliğin bozulmaması durumunda meclis başkanı tarafından kur'a çekilir.

Meclisin toplanmasında, üye tam sayısının salt çoğunluğu sağlanamadığı takdirde, başkan, gün ve saatini tespit ederek en geç üç gün içinde toplanmak üzere meclisi tatil eder. Gelecek toplantı, üye tam sayısının dörtte birinden az olmayan üye sayısı ile yapılır. Görüşmeler sırasında başkan veya üyelere birinin isteği üzerine yapılacak yoklamada karar yeter sayısının bulunmadığı anlaşılırsa, ikinci fıkradaki hükümler uygulanır.

Üyeler oylarını bizzat kullanır. Gizli oy kullanmaya fizikî bakımdan engelli üyeler, tayin edecekleri kişi eliyle oy kullanabilir. Oylama; gizli, işaretle veya ad okunarak yapılır. Oy verme kabul, ret veya çekimser şeklinde olur.

Kararlar, meclis başkanı ve kâtip üyeler tarafından imzalanır ve bir sonraki toplantıda üyelere dağıtılır.

SORU 87 : İl Genel Meclisi Kararları Nasıl Kesinleşir?

CEVAP : 5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanunu Madde 15 : İl genel meclisi tarafından alınan kararların tam metni, en geç beş gün içinde valiye gönderilir. Vali, hukuka aykırı gördüğü kararları, yedi gün içinde gerekçesini de belirterek yeniden görüşülmek üzere il genel meclisine iade edebilir. Valiye gönderilmeyen meclis kararları yürürlüğe girmez.

Yeniden görüşülmesi istenilmeyen kararlar ile yeniden görüşülmesi istenip de il genel meclisi üye tam sayısının salt çoğunluğuyla ısrar edilen kararlar kesinleşir.

Vali, meclisin ısrarı ile kesinleşen kararlar aleyhine on gün içinde idarî yargıya başvurabilir.

Kesinleşen il genel meclisi karar özetleri toplantıyı izleyen en geç yedi gün içinde çeşitli yollarla halka duyurulur.

SORU 88 : İl Genel Meclisi İhtisas Komisyonları Kimlerden ve Ne Şekilde Oluşur?

CEVAP : 5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanunu Madde 16 : İl genel meclisi, her dönem başı toplantısında, üyeleri arasından seçilecek en az üç, en çok beş kişiden oluşan ihtisas komisyonları kurabilir. Plân ve Bütçe ile İmar ve Bayındırlık komisyonları en çok yedi kişiden meydana gelir.

İhtisas komisyonları, her siyasî parti grubunun ve bağımsız üyelerin il genel meclisindeki üye sayısının meclis üye tam sayısına oranlanması suretiyle oluşturulur. Eğitim, kültür ve sosyal hizmetler komisyonu, imar ve bayındırlık komisyonu, çevre ve sağlık komisyonu ile plân ve bütçe komisyonu kurulması zorunludur.

İmar ve bayındırlık komisyonu dışındaki komisyonların çalışma süreleri meclisin toplantı süresiyle sınırlıdır. Meclis toplantısını müteakip imar ve bayındırlık komisyonu en fazla on iş günü, diğer komisyonlar ise beş iş günü toplanarak kendisine havale edilen işleri sonuçlandırır. Rapor bu sürenin sonunda meclise sunulmadığı takdirde, konu meclis başkanı tarafından doğrudan gündeme alınır.

Kaymakamlar ve ildeki kamu kuruluşlarının amirleri ve ildeki kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları,

üniversite ve sendikalar ile gündemdeki konularla ilgili köy ve mahalle muhtarları ile sivil toplum örgütlerinin temsilcileri, oy hakkı olmaksızın kendi görev ve faaliyet alanlarına giren konuların görüşüldüğü ihtisas komisyonu toplantılarına katılabilir ve görüş bildirebilir.

İhtisas komisyonlarının görev alanına giren işler bu komisyonlarda görüşüldükten sonra il genel meclisinde karara bağlanır.

Komisyon çalışmalarında uzman kişilerden yararlanılabilir.

Komisyon raporları alenîdir, çeşitli yollarla halka duyurulur ve isteyenlere il genel meclisi tarafından belirlenecek bedel karşılığında verilir.

SORU 89 : İl Genel Meclisi Denetim Komisyonu Kimlerden ve Nasıl Oluşur?

CEVAP : 5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanunu Madde 17 : İl genel meclisi, her yılın Ocak ayında yapılacak toplantısında il özel idaresinin bir önceki yıl gelir ve giderleri ile hesap ve işlemlerinin denetimi için kendi üyeleri arasından gizli oyla ve üye sayısı üçten az, beşten çok olmamak üzere bir denetim komisyonu oluşturur. Komisyon, her siyasî parti grubunun ve bağımsız üyelerin il genel meclisindeki üye sayısının meclis üye tam sayısına oranlanması suretiyle oluşur.

Komisyon, vali tarafından il özel idare binası içinde belirlenen yerde çalışır ve çalışmalarında uzman kişi ve ku-

ruluşlardan yararlanabileceği gibi valinin onayıyla kamu kuruluşları personelinden de yararlanabilir. Komisyon tarafından istenen bilgi ve belgelerin iade edilmek üzere verilmesi zorunludur.

Komisyon, çalışmasını şubat ayı sonuna kadar tamamlar ve buna ilişkin raporunu, izleyen ayın onbeşine kadar meclis başkanlığına sunar.

Konusu suç teşkil eden hususlarla ilgili olarak meclis başkanlığı tarafından yetkili mercilere suç duyurusunda bulunulur.

SORU 90 : İl Genel Meclisinde Bilgi Edinme ve Denetim Yolları Nasıldır?

CEVAP : 5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanunu Madde 18 : İl genel meclisi soru, genel görüşme ve faaliyet raporunu değerlendirme yollarıyla bilgi edinme ve denetim yetkisini kullanır.

Meclis üyeleri, meclis başkanlığına önerge vererek il özel idaresi işleriyle ilgili konularda sözlü veya yazılı soru sorabilir. Soru, vali veya görevlendireceği kişi tarafından sözlü veya yazılı olarak cevaplandırılır.

İl genel meclisi üyelerinin en az üçte biri, meclis başkanlığına istekte bulunarak il özel idaresinin işleriyle ilgili bir konuda mecliste genel görüşme açılmasını isteyebilir. Bu istek, meclis tarafından kabul edildiği takdirde gündeme alınır.

Vali, Mart ayı toplantısında bir önceki yıla ait faaliyet raporunu meclise sunar.

Faaliyet raporundaki açıklamalar, meclis üye tam sayısının dörtte üç çoğunluğuyla yeterli görülmezse, yetersizlik kararıyla görüşmeleri kapsayan tutanak, meclis başkanı tarafından gereği yapılmak üzere İçişleri Bakanlığına gönderilir.

SORU 91 : İl Genel Meclisi Üyelerinin Yükümlülükleri Nelerdir?

CEVAP : 5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanunu Madde 20 : İl genel meclisi üyeleri, görevleri süresince ve görevlerinin sona ermesinden itibaren iki yıl süreyle il özel idaresi ve bağlı kuruluşlarına karşı doğrudan doğruya veya dolaylı olarak taahhüde giremez, komisyonculuk ve temsilcilik yapamaz.

SORU 92 : İl Genel Meclisi Üyeliği Nasıl Sona Erer?

CEVAP : 5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanunu Madde 21 : İl genel meclisi üyeliği, ölüm ve istifa durumunda kendiliğinden sona erer.

Özürsüz veya izinsiz olarak arka arkaya üç birleşim günü veya bir yıl içinde yapılan toplantıların yarısına katılmayan üyenin üyeliğinin düşmesine, savunması alındıktan sonra üye tam sayısının salt çoğunluğuyla karar verilir.

İl genel meclisi üyeliğine seçilme yeterliliğinin kaybedilmesi durumunda, valinin bildirmesi üzerine Danıştay tarafından üyeliğin düşmesine karar verilir.

SORU 93 : İl Genel Meclisi Hangi Durumlarda Feshedilir?

CEVAP : 5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanunu Madde 22 : İl genel meclisi;

a) Kendisine kanunla verilen görevleri süresi içinde yapmayı ihmal eder ve bu durum il özel idaresine ait işleri aksatırsa,

b) İl özel idaresine verilen görevlerle ilgisi olmayan siyasî konularda karar alırsa,

İçişleri Bakanlığının bildirisi üzerine Danıştay'ın kararı ile feshedilir.

İçişleri Bakanlığı gerekli gördüğü takdirde meclisin fes-hine dair bildiri ile birlikte karar verilinceye kadar meclis toplantılarının ertelenmesini de ister.

Danıştay, toplantıların ertelenmesi hususunu en geç bir ay içinde karara bağlar. Bu şekilde feshedilen meclisin yerine seçilen meclis, kalan süreyi tamamlar.

SORU 94 : İl Genel Meclisi Üyelerinin Huzur Hakları ve Diğer Sosyal Hakları Nasıl Sağlanır?

CEVAP : 5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanunu Madde 24 : Meclis toplantılarına katıldıkları her gün için; il genel meclisi başkanına 2600 gösterge, diğer meclis üyelerine 2200 gösterge rakamının, memur aylıklarına uygulanan katsayı ile çarpımı sonucu bulunacak miktarda huzur hakkı ödenir.

İl genel meclisi üyeleri hastalıkları süresince izinli sayılır. Ayrıca mazeretleri durumunda, bir yıl içindeki toplantı süresinin yarısını aşmamak şartıyla istekleri üzerine meclis tarafından izin verilebilir.

SORU 95 : İl Daimi Encümeni Kimlerden Oluşur?

CEVAP: 5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanunu Madde 25 : İl encümeni valinin başkanlığında, il genel meclisinin her yıl kendi üyeleri arasından bir yıl için gizli oyla seçeceği beş üye ile biri malî hizmetler birim amiri olmak üzere valinin her yıl birim amirleri arasından seçeceği beş üyeden oluşur.

Valinin katılmadığı encümen toplantısına genel sekreter başkanlık eder.

Encümen toplantılarına gündemdeki konularla ilgili olarak, ilgili birim amirleri vali tarafından oy hakkı olmaksızın görüşleri alınmak üzere çağrılabilir.

SORU 96 : İl Daimi Encümenin Görev ve Yetkileri Nelerdir?

CEVAP : 5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanunu

Madde 26 :

a) Stratejik plân ve yıllık çalışma programı ile bütçe ve kesin hesabı inceleyip il genel meclisine görüş bildirmek.

b) Yıllık çalışma programına alınan işlerle ilgili kamu-laştırma kararlarını almak ve uygulamak.

c) Öngörülme-yen giderler ödeneğinin harcama yerle-rini belirlemek.

d) Bütçede fonksiyonel sınıflandırmanın ikinci düzey-leri arasında aktarma yapmak.

e) Kanunlarda öngörülen cezaları vermek.

f) Vergi, resim ve harçlar dışında kalan ve miktarı beş milyar Türk Lirasına kadar olan ihtilafların sulhen halline karar vermek.

g) Taşınmaz mal satımına, trampa edilmesine ve tah-sisine ilişkin kararları uygulamak, süresi üç yılı geçmemek üzere kiralanmasına karar vermek.

h) Belediye sınırları dışındaki umuma açık yerlerin açı-lış ve kapanış saatlerini belirlemek.

i) Vali tarafından havale edilen konularda görüş bildir-mek.

j) Kanunlarla verilen diğer görevleri yapmak.

SORU 97 : İl Daimi Encümeni Ne Zaman Toplanır? Karar Yeter Sayısı Ne Kadardır?

CEVAP: 5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanunu Madde 27 : Encümen, haftada en az bir defa olmak üzere önceden belirlenen gün ve saatte toplanır. Başkan acil durumlarda encümeni toplantıya çağırabilir.

Encümen üye tam sayısının salt çoğunluğuyla toplanır ve katılanların salt çoğunluğuyla karar verir. Oyların eşitliği durumunda başkanın bulunduğu taraf çoğunluk sayılır. Çekimser oy kullanılamaz.

Encümen gündemi vali tarafından hazırlanır. Encümen üyeleri gündem maddesi teklif edebilir. Encümen, gündemindeki konuları en geç bir hafta içinde görüşüp karara bağlar.

Alınan kararlar başkan ve toplantıya katılan üyeler tarafından imzalanır. Karara muhalif kalanlar gerekçelerini de açıklar.

Vali kanun, tüzük, yönetmelik ve il genel meclisi kararlarına aykırı gördüğü encümen kararının bir sonraki toplantıda tekrar görüşülmesini isteyebilir. Encümen, kararında ısrar ederse karar kesinleşir. Bu takdirde, vali, kesinleşen encümen kararının uygulanmasını durdurur ve idari yargı mercilerine yürütmeyi durdurma talebi ile birlikte on gün içinde başvurur. İtiraz Danıştay'ca en geç altmış gün içinde karara bağlanır.

Encümen başkan ve üyeleri, münhasıran kendileri, ikinci derece dahil kan ve kayın hısımları ve evlatlıkları ile ilgili işlerin görüşüldüğü encümen toplantılarına katılamazlar.

SORU 98 : İl Daimi Encümen Üyelerine Verilecek Ödenek Nasıl Hesaplanır?

CEVAP : 5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanunu Madde 28 : Encümen başkanına 14000, üyelerine 12000 göster-

ge rakamının Devlet memurları için belirlenen aylık katsayı ile çarpımı sonucu bulunacak miktarda aylık brüt ödenek verilir. Encümenin memur üyelerine encümen üyeleri için belirlenen gösterge rakamının yarısı ödenir.

SORU 99 : İl Genel Meclislerinin Borçlanma Yapma Yetkisi Var mıdır?

CEVAP: 5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanunu Madde 51 : İl özel idaresi, görev ve hizmetlerinin gerektirdiği giderleri karşılamak amacıyla aşağıda belirtilen usul ve esaslara göre borçlanma yapabilir ve tahvil ihraç edebilir:

a) Dış borçlanma, 4749 sayılı Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkında Kanun hükümleri çerçevesinde ve sadece il özel idaresinin yatırım programında yer alan projelerin finansmanı amacıyla yapılabilir.

b) İller Bankasından yatırım kredisi ve nakit kredi kullanan il özel idaresi, ödeme plânını bu bankaya sunmak zorundadır. İller Bankası hazırlanan geri ödeme plânını yeterli görmediği il özel idaresinin kredi isteklerini reddeder.

c) Tahvil ihracı, yatırım programında yer alan projelerin finansmanı için ve ilgili mevzuat hükümleri uyarınca yapılır.

d) İl özel idaresi ve bağlı kuruluşları ile bunların sermayesinin %50'sinden fazlasına sahip oldukları şirketlerin

faiz dahil iç ve dış borç stok tutarı, en son kesinleşmiş bütçe gelirleri toplamının 213 sayılı Vergi Usul Kanununda belirlenen yeniden değerlendirme oranıyla artırılan miktarını aşamaz. Bu miktar büyükşehir belediyesi bulunan illerin özel idareleri için bir buçuk kat olarak uygulanır.

e) İl özel idaresi ve bağlı kuruluşları ile bunların sermayesinin %50'sinden fazlasına sahip oldukları şirketlerin, en son kesinleşen bütçe gelirlerinin, 213 sayılı Vergi Usul Kanununda belirlenen yeniden değerlendirme oranıyla artırılan miktarının yılı içinde toplam %10'unu geçmeyen iç borçlanmayı il genel meclisinin kararı; %10'u geçen miktarlar için meclis üye tam sayısının salt çoğunluğunun kararı ve İçişleri Bakanlığının onayı ile yapabilir.

f) İl özel idarelerinin ileri teknoloji ve büyük tutarda maddi kaynak gerektiren alt yapı yatırımlarında Devlet Plânlama Teşkilatı Müsteşarlığının teklifi üzerine Bakanlar Kurulunca kabul edilen projeleri için yapılacak borçlanmalar (d) bendindeki miktarın hesaplanmasında dikkate alınmaz. Dış kaynak gerektiren projelerde Hazine Müsteşarlığının görüşü alınır.

Yukarıda belirtilen usul ve esaslara aykırı olarak borçlanan il özel idaresi sorumluları hakkında, fiilleri daha ağır bir cezayı gerektirmeyen durumlarda Türk Ceza Kanununun 240'uncü maddesi hükümleri uygulanır.

İl özel idaresi, varlık ve yükümlülüklerinin ayrıntılı bir şekilde yer aldığı malî tablolarını üçer aylık dönemler halinde İçişleri ve Maliye bakanlıkları ile Devlet Plânlama Teşkilatı ve Hazine müsteşarlıklarına gönderir.

SORU 100 : İl Daimi Encümeninin Ceza Verme Yetkisi Var mıdır?

CEVAP : 5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanunu Madde 56 : 55'inci maddede öngörülen cezalar il encümeni tarafından verilir. Ancak vali veya kaymakam, suçun işlendiğini tespit ettirdiğinde yüz milyon Türk Lirasına kadar para cezası ve üç güne kadar işyerinin kapatılması cezası verebilir.

ÖRNEK ÖNERGELER

ÖRNEK-1 :

ÖNERGE

KONU : Faaliyet Raporu.

... / ... / 2012

..... BELEDİYE MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

5393 sayılı Belediye Yasasının 56. Maddesi uyarınca; belediye meclisinin Mayıs ayı toplantısında, Belediye Başkanı, Stratejik Plan ve Performans Programına göre yürütülen faaliyetleri, belirlenmiş performans ölçütlerine göre, hedef ve gerçekleşme durumları ile meydana gelen sapmaların nedenlerini ve belediye borçlarının durumu- nu açıklayan faaliyet raporunu hazırlar.

Faaliyet raporunda, bağlı kuruluş işletmeler, belediye ortaklıkları ve belediye şirketlerine ilişkin söz konusu bilgi ve değerlendirmelere de yer verilir. .... Belediye Başkanlığının, geçtiğimiz yıllarda, belediye meclisine sunduğu faaliyet raporlarında, ... Belediyesi ve bağlı işletmeler yer almasına karşın, şirketler ile ilgili verilmesi gereken zorunlu bilgiler verilmemiştir.

Mayıs 2012 toplantısında, Başkanlıkça meclise sunulacak faaliyet raporunda da, aynı eksik sunuşun yapılmamasını, bağlı şirketlerin gelir-gider tablosu, kadro cetvel- leri, yönetim kurulunun kimlerden oluştuğu, kar-zarar durumlarının da bildirilmesini arz ederiz.

(İmza)
Meclis Üyesi

(İmza)
Meclis Üyesi

ÖRNEK-2 :

SORU ÖNERGESİ

KONU : ... Bölgesindeki Otobüs Ulaşımı.

.... /..../ 2012

..... BELEDİYE MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

..... bölgesindeki ....., ..., ..., ... ve ..... 5 mahallenin ulaşım ile ilgili ciddi problemi bulunmaktadır. Otobüsler eski olup çok sık arıza yapmaktadırlar.

Otobüsler balık istifi olarak tıka basa dolu geldiğinden ara duraklarda biniş çok zor olmaktadır. Yolcular 45 dakikadan fazla duraklarda soğuk havalarda eziyet çekerek beklemektedir. Dolaşım hızı da çok uzun sürmektedir. Yolcuların taşıma biçimi insan haklarına aykırıdır. .... Genel Müdürlüğü'ne bu konuda yüzlerce şikayet ve imzalı dilekçe iletilmesine rağmen .....bölgesindeki ulaşım sıkıntısı bir türlü çözülememiştir.

Kesin çözümün metro olmasına ve metronun bitirileceği sözü verilmesine rağmen bu söz de tutulmamıştır.”

SORULAR :

SORU-1 : ..... bölgesinde 5 mahallede on binlerce insan ulaşımında büyük sıkıntı çekmektedir. Bu bölgedeki ulaşım sorunu ne zaman çözülecektir.

SORU-2 : ..... bölgesine sefer yapan kaç otobüs vardır? Sefer sayısı ve aralıkları yeterli midir? Bu otobüslerden kaç yeni, kaç eskidir?

SORU-3 : ..... bölgesindeki otobüs durakları yeterli midir? Üstü kapalı kaç durak vardır? Tüm durakların üstü ne zaman kapatılacaktır?

SORU- 4 : ..... bölgesinde metro ne zaman hizmete girecektir?

SORU-5- : ..... bölgesinde eski ve arızalı otobüslerin tahsis edildiği doğru mudur? Doğru ise bu ayırım bu bölgede yaşayan halkı cezalandırmak için mi yapılmaktadır?

(İmza)
Meclis Üyesi

(İmza)
Meclis Üyesi

ÖRNEK-3 :

SORU ÖNERGESİ

KONU : Zabıta Müdürlüğüne Yapılan Operasyon ve Hafriyat Dökümleri

.... /.../ 2012

..... **BÜYÜKŞEHİR BELEDİYE MECLİSİ**

BAŞKANLIK MAKAMINA

..... Cumhuriyet Savcılığı tarafından yürütülen soruşturma kapsamında, 10 Temmuz 2012 günü, ... İl Jandarma Komutanlığınca, ... Zabıta Müdürlüğü'nün de içinde olduğu 20 ayrı adrese eşzamanlı operasyonlar düzenlenmiştir. Bu operasyonlarda 16'sı zabıta memuru 29 kişi gözaltına alınmış ve çok sayıda belgeye incelenmek amacıyla el konulmuştur.

Soruşturmanın konusunun, başta su havzaları olmak üzere yasak sahalara izinsiz toprak ve moloz dökümü yaptırıldığı ve yasak alanlara kaçak yollarla hafriyat döküm bazı firmalara yüksek miktarlarda cezalar kesilirken, bazılarının ise görmezden gelinmesi iddiası olduğu belirtilmiştir.

Bu iddiaların yanı sıra yasal hafriyat döküm alanlarında da usulsüzlüklerin olduğuna dair iddialar vardır.

SORULAR :

SORU-1 : Yukarıdaki bu olayın dışında soruşturma veya kovuşturmaya konu olan olay var mıdır?

SORU-2 : Bu olayla ilgili olarak gelinen son nokta nedir?

SORU-3 : Bu ve benzeri olayların tekrar yaşanmaması için Büyükşehir Belediyemizin geliştirdiği ek yapısal önlemler ve denetim mekanizmaları var mıdır?

Tarafımıza bilgi verilmesini saygılarımızla arz ederiz.

(İmza)
Meclis Üyesi

(İmza)
Meclis Üyesi

ÖRNEK-4 :

SORU ÖNERGESİ

KONU : Kadın Sığınma Evleri.

.... /..../ 2012

..... **BÜYÜKŞEHİR BELEDİYE MECLİSİ**

BAŞKANLIK MAKAMINA

5393 Sayılı Belediye Kanunu, madde 14' te "Büyükşehir belediyeleri ile nüfusu 50.000'i geçen belediyeler, kadınlar ve çocuklar için koruma evleri açar" demektir. Ülkemizde namus cinayeti, ev içi şiddet, zorla evlilik ve çokeşlilik yaygın olarak sürmekte, intihar eden ve katledilen kadın sayısında günden güne artış yaşanmaktadır.

Kadınlara yönelik koruma hizmetlerinin geliştirilmesi, yerel temsilciler olarak hem görevimiz hem de yasal sorumluluğumuzdur. Sığınma evleri kadınların yaşadıkları eşitsizliği gidermek üzere atılması gereken hayati bir adımdır

SORULAR :

SORU-1 : .....'un 12.5 milyon nüfusuna, 39 ilçe belediyesine ve yasanın yürürlüğe girmesinden bu yana yıllar geçmiş olmasına rağmen Büyükşehir Belediyemiz sınırları içinde kaç Kadın Sığınma Evi vardır ve kapasiteleri nedir?

SORU-2 : İlçe belediyelerinin bütçe görüşmelerini yapmakta olduğumuz bu günlerde, bütçelerinde bu temel sorumluluklarına yer vermeyen ilçe belediyeleri ile ilgili alınması düşünülen önlemler var mıdır?

Bilgi verilmesi ve bu konuda girişimlerde bulunulması gerekliliğini saygılarımızla arz ederiz

(İmza)
Meclis Üyesi

(İmza)
Meclis Üyesi